

KRISLAI

Ir Judošiai Gailisi Trockio.
Komunistų Branduoliai.
Parapijose Neramumai.
Organizuokime Darbininkes!
Chorai Privalo Remti Proletarų Meno Sąjungą.
Rašo P. V. Ž.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
Išleina Kasdien Apart Nedėdlienių

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių
Vienykites! Jūs nieko
Neporalaimėsite, tik Retėžius, o Laimėsite
Pasaulį!

No. 67 Telephone Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Panedėlis, Kovo (March) 19 d., 1928 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVIII, Dienraščio X

Šiandien visi darbininkų judėjimo priešai rauda Trockio, sakydami: "žūrėkite, ką jūs, komunistai, padarėte su Trockiu! Jis buvo geras žmogus, kovojęs už paliosavimą Rusijos liaudies, o jūs šiandien šį žmogų išsiuntėte į tolimą kraštą."

Šį klausimą stato mensevikai, tautininkai ir klerikalai. Tai yra suvienyta tralė.

Argi šiandien Trockis virto lietuvišku tautininku ir priėmė katalikišką krikštą? Nieko panašaus.

Trockis pasipriešino Komunistų Partijai ir jos disciplinai, ir tuoj visi judėšiai sukrito verkslenti ir užtarti jį.

Tegul priešai ant visados sužino, kad Sovietų Sąjungos darbininkams vadovauja ne Trockis, Zinovjevas ar kas kitas, bet Komunistų Partija.

Komunistų priešai patys save susimūša. Jie vis žūrėjo ir laukė, kada Leninas su Trockiu numirs. Pasakojo svetui, kad mirus jiems, mirs ir bolševizmas. Mirė Leninas, komunizmas pasiliko. Prašalino Trockį už lauzymą partijos disciplinos, bolševizmas gyvuoja.

Atrodo, kad mūsų priešai tiek laimės belaukdami komunizmo žlugimo, kiek lapė laimėjo sekiodama jautį.

Visose kolonijose draugai turėtų krypti didžiausią dėmę į komunistinius branduolius. Praktikoje partija, kur nėra komunistinio aparato, ten judėjimas neina ta vaga, kuria turėtų eiti. Tankiai daromos stambios klaidos, kurios neturėtų būti daromos.

Komunistinis branduolis turi būti statomas pirmoju vienetu. Partija yra vadovaujantis aparatas viso darbininkų judėjimo; ji ima atsakomybę už vadovybę. Tiesa, reikia dalyvauti ir kitose organizacijose, bet visuomet reikia turėti minty komunistinį judėjimą.

Tankiai parapijose kyla neramumai, bet kolonijų draugai lengvai praleidžia ir nepagelbsti parapijonams prasiblaivyti. Visur parapijonai zurza prieš kunigų nežmonišką plėšimą.

Nežiūrint, kad bedarbė auga ir daugelis parapijonų neturi juodos duonos, tačiau kunigai pakelia įžangą bažnyčion ir įvairiais būdais lupa pinigų.

Šiandien moterų organizavimas turi būti dienos klausimu. Kapitalistai, matydami, kad moterys yra mažiau organizuotos už vyrus, atleidinėja vyrus iš dirbtuvių, o jų vieton stato pigesnes verges.

Nekurie chorai darė klaidą, atskirai leisdami įvairius meno kurinius. Kolonijose chorai nusiskundžia, kad Meno Sąjungos Centro Biuras permaži išleido kurinių. Toks užmetimas nėra teisingas. Biuras negal nieko daug nuveikti, jei chorai neteiks finansinę paramą.

Borah Kolektuoja Pinigus Atmokėjimui Sinclairui už Bonus

WASHINGTON.— Senatorius Borah, republikonas, norėdamas "apvalyti" Republikonų Partiją nuo Sinclairio aliejaus šmugelio, pradėjo kolektuoti pinigus sugražinimui ponui Sinclairiui \$160,000, kuriuos jis davė Republikonų Partijai savo šmugeliškais Liberty bonais. Tie bonai buvo naudojami padengimui republikonų deficito, kuris pasidarė laike Hardingo kampanijos 1920 metais.

Borah sako, kad jis jau turi surinkęs tam tikslui \$5,500.

Sovietai Sušaudė 4 už Sudeginimą Dirbtuvės

MASKVA.— Tapo nuteisti mirčiai ir tuoj sušaudyti keturi kontr-revoliucionieriai, kurie sudegino Sovietų popieros dirbtuvę prie Finlandijos rubežiaus, gaudami už tai pinigų iš užsienio kontr-revoliucionierių.

Šunimis Nugabeno Maisto į Sniego Užblokduotą Miestelį

Sault St. Marie, Mich.— Armijos orlaivis ir šunų vežimas penktadienį pralaužė sniego blokadą, del kurios miestelis Detour, Mich., neturėjo susisiekti per šešiolika dienų. 600 miestelio gyventojų grėsė badas. Orlaiviu ir šunų vežimu jiems atgabenta masto ir vaistų.

VOKIETIJA PRADĖJO LINKTI PRIE ANTI-SOVIETINIO BLOKO

MASKVA.— Suareštavus Sovietams šešis vokiečių inžinierius už sabotazą Doneco anglies srityje, Vokietija nutraukė prekybines derybas su Sovietų Sąjunga. Sovietų Sąjungoj šitas Vokietijos žingsnis aiškina mas ta prasme, kad Vokietija pradėjo labiau linkti prie Francijos-Anglijos anti-sovietinio bloko.

Londonas.— Trys Anglijos laivyno oficeriai, jų tarpel vienas admiras, tapo atstatyti nuo vietų, sakoma, del įvykusio sukilimo ant jų karinio laivo Royal Oak.

Nej vienas choras neturėtų leisti sau atskirai bile kurinius be Biuro leidimo. Kiek atskiri chorai praleidžia pinigų leidimui gaidų ir įvairiems veikalukams, Centras už tuos visus pinigus galėtų išleisti daug daugiau ir visos vienotos galėtų naudotis.

Ateityje meno kurinių leidimas turi būt centralizuotas. Jeigu chorvedžiai turi pagaminę dainų ar kitokių veikalų, tegul pasiunčia Centro Biurui, o ne mėgina įkalbėti, kad atskiri vienetai leistų. Mes pripažįstame centralizaciją ir turime laikytis jos.

Anthony Minerich ir Vincent Kamenovich, pirmininkas ir sekretorius Pennsylvania-Ohio Mainierių Selpimo Komiteto. Tai yra tie ir kiti eliniai mainierių unijos nariai, kurie veda to komiteto darba ir rūpinasi sušelpiti streikuojančius mainierius. Neseniai Minerich buvo suareštuotas Ohio valstijoje už sakymą prakalbus streikiškiams. Pennsylvania-Ohio Mainierių Selpimo Komitetas randasi Pittsburgh, Pa., 611 Penn. Ave.

Veiteris Pasakojo, Kaip Sinclairis su Savo Sėbrais Planavo Aliejaus Šmugelį

CHICAGO.— Senato komitetas čia atvyko klausinėti tų asmenų apie Harry Sinclairio aliejaus šmugelį ir apie jo buvusią klastingą Continental Trading Kompaniją.

I. G. Hipsley, buvęs privatinis sekretorius vėlonio Fred W. Upham, republikonų nacionalio komiteto išdminko 1920 metų prezidentinėje kampanijoje, pasakojo senato komitetui, kad 1922 metais ponas Upham ir Wilbur C. Marsh, išdminkas demokratų nacionalio komiteto, susitarė neskelbti viešai tam tikrų didesnių dovanų, kurias suteikė milijonieriai padengimui tų komitetų išlaidų.

Kitas įdomus pasakojimas buvo, tai Edward Buckley, kuris sakė, kad 1921 ir 1922 metais jis dirbo už veiterį (patarnautoja prie stalų) Bankierių Klube, 120 Broadway, New Yorke. Jis sakė, jog girdėjo Sinclairį kalbantį su savo sėbrais, planuojant aliejaus šmugelį. Pasikalbėjime dalyvavo keturi vyrai, sakė Buckley. Vienas buvo Harry Sinclair, o kitas James E. O'Neil, buvęs prezidentas Prairie Oil and Gas kompanijos, dabar pabėgęs į užsienį ir reikalaujamas, kaip loūdininkas aliejaus byloje. Buckley sakė, jog jis nepažino, kokie kiti du vyrai buvo.

Senatorius Nye klausinėjo Buckley, kuris sekandčiai pradėjo pasakoti:

"Aš girdėjau Sinclairį sakant, kad jie susitarė, turėjo susirinkimą ir susitarė su ponu Fall, ir jis tiems vyrams pasakojo, jog jie turi dar kitą kartą susitikti su ponu Fall, nes laivyno sekretorius priešinosi pardavimui Teapot Dome aliejaus šaltinių tuo laiku."

"Aplė kokį laiką tatai galėjo būt?" paklausė senatorius Nye. Buckley atsakė, jog jis mano, kad tai galėjo būt anksti pavasarį, 1922 metais.

"Ponas Sinclair sakė," toliau tęsė Buckley, "kad laivyno sekretorius priešinosi išrandavimui Teapot Dome ir kad jie turėjo tą klūtį apėti; taigi jie nutarė dar kartą pasimatyti su ponu Fall vėliaus, už savaitės ar dešimtis dienų; ir jis kalbėjo apie bonus nuo \$80,000 iki \$125,000, kuriuos jis (Sinclairis) sakė turėjo tuo laiku, ir vienas tų vyrų išsireiškė: "Aš norėčiau pabūti laivyno sekretorium per du metus."

"Harry Sinclair atsėvė: "Well, tu turi geresnį darbą, negu prezidentas". O tas vyras sakė: "Aš galėčiau pasidaryti milijonus dolerių," o ponas Sinclair atsėvė: "Jūs visi turite būt atsargūs po to, ir kiekvienas turi apsižiūrėti," ir tuomet vienas vyras išsireiškė: "Na, jeigu po to ateityje iškiltų trobelių (bėda), tai kas tuometi rūpintųsi?"

"Ponas Sinclairis atsakė: "Sinclair Aliejaus Kompanija yra užtekinai didelė tuomi rūpintis," o James O'Neil sakė: "Jeigu Sinclairio Aliejaus Kompanija nebūtų užtekinai didelė tuomi rūpintis, tai Standard Aliejaus Kompanija užtekinai didelė tuomi rūpintis. Nagi mes (sakė O'Neil) padarysime \$100,000 į metus—šimta milijonų dolerių į metus, aš turiu mintyje."

Vienas senatorių išsireiškė, kad, jo nuomone, Buckley esąs vienas iš svarbiausių loūdininkų.

Penki Tūkstančiai Ubagų Slankioja Paryžiaus Gatvėse

PARYZIUS.— Apropuo-jama, kad Paryžiuje yra 5000 ubagų, kurie slankioja gatvėmis ir kurie į metus surenka "almužnomis" 18,000,000 frankų.

O jeigu nori žinoti, kiek visoj Francijoje ubagų, tai tą skaitinę padaugink ant keturių, sako M. Lefebure, narys Paryžiaus miesto tarybos. Jis deda pastangas, kad parlamentas išleistu įstatymą, idant ubagai būtų prašalinti nuo gatvių ir pristatyti prie darbo tam tikrose įstaigose, kaip dabar yra Belgijoje.

Moteris Gavo Metus Kalėjimo Už Kreivą Prisieką

CLEVELAND, Ohio.— Ponia Elizabeth L. Seidenfeld, 24 metų amžiaus, dukterė turtingo drabužių fabrikančio iš Rochester, N. Y., penktadienį tapo nuteista ant vieny metų į kalėjimą už kreivą prisieką jos pačios divorso byloje.

Laikė dvorso bylos ponia Seidenfeld prisipažino, kad pasirašė po prisieka padarytą liūdymo raštą (affidavita), pareiškdamą, jog ji nežinojo, kur jos vyras Morris Seidenfeld randasi, o tą pačią dieną ji pasiuntė jam telegramą į New Yorką.

PILSUDSKIS NORI DAR DAUGIAU GALIOS

VARŠAVA.— Penktadienį konferencijoj su nauju seimu Pilsudskis pareiškė, kad jis nori taip pakeisti naują šalies konstituciją, idant suteikus daugiau galios prezidentui. Pilsudskis išsireiškė, kad jis ypatingai trokšta gauti daugiau galios užsienio reikaluose. Tas reiškia, kad jis nori daugiau galios turėti santykiuose su Lietuva.

STATO PLIENINĮ NAMĄ BE NITŲ

PHILADELPHIA.— General Electric Kompanija stato naują plieninį namą, ant Elmwood Ave. ir 68th St. Namas statomas be nitų—geležys suliečiamos (suliejamos). Tai dar pirmas tokis namas statomas. Sakoma, kad tuo būdu bus sutaupta 125 tonai plieno.

PIKIETUOS BALTAJĮ NAMĄ

Washington.— Amerikoni ir vengrai darbininkai ir liberalai pirmadienį pikietuos prie Baltojo Namu ir protestuos prieš priėmimą Vengrijos fašistų delegacijos, kuri atvyko į šią šalį. Delegacija susideda iš 525 narių.

Quebec, Kanada.— Policija ir detektyvai visuose kloistoriuose įsėjojo Frances Smith, pražuvusios 18 metų amžiaus studentės iš Smith Kolegijos, Northampton, Mass.

AMERIKA SIUNČIA 1,000 MARINŲ DAUGIAU PRIEŠ NICARAGIEČIUS

Ginklo Pagelba Vers Piličius Balsuoti už Wall Streeto Agentus; Meksikos Liaudis Simpatizuoja Sandinui

WASHINGTON.— Amerikos valdžia nusprendė siunčia 1,000 marinų daugiau, Nicaraguoje Amerikos ginkluotų spēkų jau yra 2,700.

Pirmiausia marinai bus naudojami prieš Sandino armiją.

Admirolas D. F. Sellers, komanduotojas Amerikos laivyno spēkų Nicaraguoje, pasitaręs su kitais karininkais, nusprendė visu smarkumu dabar pulti Sandino armiją, nes, girdi, vėliaus, atėjus lietingam orui, bus sunku kariauti.

Prie to Amerikos ginkluotos spēkos dabos visuoti-

Aštri Illinojaus Mainierių Kova su Reakcionieriais Reichstago Atstovams Komunistams Grėšia Areštas

WEST FRANKFORT, Ill.—Kovo 11 d. progresyviai mainieriai buvo surengę du masinius susirinkimus, kuriuos užpuolė vietos Lewiso mašinos agentai su policija ir museikomis. Viename susirinkime sumušė pirmininką Michael Rukariną.

Patriek Toohy, vienas narių Unijos Gelbėjimo Komiteto, ir Rukarina tapo suareštuoti, kuomet policija su reaktioniais unijos vadukais užpuolė antrą susirinkimą (kuris buvo surengtas parke) ir išdraskė.

Reakcionierius Lee Walz buvo užpuolęs progresyvi mainierių Beaugard Baker. Susimušus, Walz tapo nušautas. Baker areštuotas.

SLAPTOS DEGTINĖS PARDUOTUVĖS

NAUMIESTIS (Sak.)— Jau nuo senai visiems Naumiesty buvo ir yra gerai žinomos slaptos degtinės parduotuvės. Iš pradžių, kol buvo dar daugiau viešų traktierių ir klubų, šių veikimas buvo menkas, bet dabar, kai tik šiuos įstatymai suvaržė, tuoj atsirado eilės "slaptųjų". Tuo bizniu užsiima ne vien privatūs asmenys, bet taip pat ir kai kurių įmonės: kaip krautuvis, arbatinės, kurios neva išsiemę mažalkoholiniams gėrimams patentus parduvinėja prie šių ir "mazalkoholinius".

20 SUZEISTA SUSIKŪLUS TRAUKINIAMS

HARRISBURG, Pa.— Harrisburg-Baltimore pasazierinis traukinys ir trys greitieji tavorinai susikūlė ant užsisukimo ant Pennsylvania gelžkelio prie Marsh Run, už penkių mylių nuo čia. Visi keturi traukiniai veik vienu kartu susikūlė. Sužeista apie 20 žmonių.

Reichstago Atstovams Komunistams Grėšia Areštas

BERLYNAS.—Suvirš dešimčiai komunistų, kurie dabar yra Reichstago atstovai, grėšia areštas už komunistinį veikimą, paleidus Reichstaga kovo 31.

Artinantis visuotiniams rinkinams, valdžia griebiasi visokių priemonių slopinimui kairiojo sparno.

Už Ką Reikėtų Balsuoti į SLA. Centro Valdybą

Kadangi šiuo tarpu artinasi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro Valdybos rinkimai, tai tuomi būtinai reikia susidomėti kiekvienam Susivienijimo nariui. Susivienijimo bujojimas labai daug priklauso nuo Centro Valdybos. Sena Susivienijimo valdyba jau gana prikėlė vaidų, idant pravedus savo politiką. Reikia geresnių sąspadorių, kurie nesirūpintų praversti sandariečių politiką bet daugiau rūpintųsi Susivienijimo gerove, kurie rūpintųsi, kad kuopos augtų, o ne būtų skaldomos, kad nariai nebūtų kiršinami vieni prieš kitus.

Mano nuomone, visi Susivienijimo nariai, kurie tik trokšta Susivienijimui gerovės, privalo balsuoti už šiuos kandidatus į Centro Valdybą:

1. Ant prezidento: B. Salavėičikas, New Britain, Conn.
2. Ant vice prezidento: M. Bacevičius, Chicago, Ill.
3. Ant sekretoriaus: E. N. Jeskevičiūtė, Brooklyn, N. Y.
4. Ant išdminko: J. J. Gerdauskas, New Britain, Conn.
5. Ant išdo globėjo: D. G. Jusius, Worcester, Mass.
6. Ant daktaro kvotėtojo: Dr. J. T. Vitkus, Cleveland, Ohio.

Senas SLA, Narys

Laisvė

LITHUANIAN DAILY

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$6.00 Foreign countries \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vokietijos Grūmojimas Sov. Respublikai

Donietzo anglies srityje Sovietų valdžia sučiupo už rankos kelolika technikų (inžinierių) sabotazuojant, bandant sutrukdyt kurybos darbą. Juk tai be galo bjaurus kontr-revoliucinis darbas. Tais inžinieriais buvo pasitikėta, jiems buvo pavesta labai atsakomūgas darbas. Jie ir algas geras gaudavo. Bet, o, jie dirbo juodajai kontr-revoliucijai ir iš vidaus norėjo susprogdinti Sovietų valdžios pramonės planą. Jie stengėsi sužesti milijonus dolerių pinigų, sumaikinti daugybę turto, pastoti kelią anglies pramonės kilimui.

Tie judočiai kontr-revoliucionieriai užsitarnauja sunkios baismės. Ir, žinoma, proletarinė valdžia jų nepasigailės. Su jais bus pasielgta, kaip su darbininku tėvynės išdavikais.

Pasirodo, kad tarpe suimty sabotazniku yra keli vokiečiai inžinieriai, Vokietijos piliečiai. Jie buvo pasamdyti dirbti prie socializuotos anglies pramonės. Jie dirbo Sovietų Respublikoje. Jie paėmė po Sovietų Respublikos įstatymais ir patvarkymais. Tačiau Vokietija stačiai pasiuo—bent taip atrodo iš pranešimų. Buvo vedamos komercinės derybos tarpe Sovietų Respublikos ir Vokietijos, bet jas pastoriai tuojau nutraukė, kuomet išgirdo, kad Donietze vokiečiai inžinieriai tapo suareštuoti. Neleikiant nė teismo nuosprendžio, bet tuojau grūmoja atkarsėjimu, jeigu Sovietų valdžia juos persekios. Išėina, kad Sovietų valdžia turi paglostyti tuos sabotaznikus ir paleisti ant

laisvės. To, matyt, nori buržuazinė Vokietija.

Sitas Vokietijos elgėsis yra niekuo nepateisinamas. Jinai pasistato labai blogoj sviesoj. Vienas iš dviejų: arba jinai bijo teisybės, tai yra, nori išgelbėti kriminalistus kontr-revoliucionierius nuo užtarnautos baismės, arba slaptomis palaikymais su kontr-revoliucionieriais ir padeda jiems dirbti prieš Sovietų valdžią.

Tai viena, antra—sitas Vokietijos kišimasis į Sovietų Respublikos grynai vidurinius reikalus ir užstoijimas už kontr-revoliucionierius turi svarbų tarptautinį pobūdį. Juo toliau, tuo daugiau buržuazinė Vokietija krypta prie Lenkijos, Anglijos ir Francijos. Iš sykio ji bandė lošti lyg ir neitralsę rolę tarpe Sovietų Respublikos ir Tautų Lygos. Dabar jau atvirai įsivaizguoja Lygos plėšikiskus darbus. Jau susikalba su Lenkija, kuri turi užgrobus Vokietijos Danzigo sritį. Vadinasi, visas kapitalistinis pasaulis palengva vienijasi prieš Sovietų Respubliką, darbininkų ir valstiečių tėvynę. Niankiasi padangė, Sovietų Respublikai grūmoja užpuolimas.

O socialdemokratai noliai padeda pasaulio imperialistinei buržuazijai šitoj kruvinoj konspiracijoj prieš vienatinę darbininkų šalį. Dar niekad taip inirtusiai jie nepuolė Sovietų Respublikos ir bolševikų, kaip dabar. Savo atkaklumu jie tankiai pralenkia buržuazinę valdžią juos persekios. Išėina, kad Sovietų valdžia turi paglostyti tuos sabotaznikus ir paleisti ant

Lietuviai Mainieriai ir Jų Pareigos

Redakcija gauna džiugiančių žinių iš anglies pramonės centru, kad lietuviai mainieriai entuziastiškai pasistatė už tikslą gelbėti mainierių uniją. Vienas draugas rašo, kad beveik visur lietuviai voliai stoja į progresyvi bloką ir net padeda susiekti su amerikoniais angliakasiais.

Taip ir reikia, draugai mainieriai. Niekas kitas jų unijos neišgelbės, streiko nelaimės ir kasyklų baronų puofimų neatmuš, kaip tik jūs patys. Stokite į progresyvi judėjimą, padėkite progresyviams darbuotojams, lankykite masinius mitingus, dalyvaukite lokalių susirinkimuose ir kovokite su Lewis'o išdavikiška masinė. Turi susidaryti milžiniškas eilinių narių frontas visų tautų ir visokių pažiūrų prieš dabartinę Lewis-Cappellini sąiką. Mainierių unija turi versti tikru mainierių kovos įrankiu ir jų reikalų gynėju.

Juk tai negalima daleisti, kad saujalė pasidavusių, galutinai snjudoėjusių lyderių su Lewisu priešakyje stovint unija, prie ku-

rios subudavojimo mainieriai tiek daug spēkų yra padėję. Desėtkus metų reikėjo praleist, šimtai streikų, daug gvybių paklot, kol unija atsistojė ant kojų. O dabar šaika judočių nori ją sudaužyti į šipulius ir vėl padaryti angliakasių amžiniais savininkų vergais, kokiais jie buvo kelios dešimtys metų atgal.

Balandžio 1 d. Pittsburghe bus mainierių unijos konferencija, šaukiama **Mainierių Unijos Gelbėjimo Komiteto**, kurio viršininkais yra geri progresyviai angliakasiai—Brophy, Toohey ir Haggood. Draugai lietuviai mainieriai, dirbkite išsijuose iki tos konferencijos, kad kuodaugiausia pasisuntus delegatų. Kovokite lokaluose, kad lokalai siustų delegatus. O kur lokalus kontroliuoja reakcionieriai ir atmes siuntima delegatų, tai progresyviai sudarykite grupę ir siųskite nuo savės.

Nebijokite jokio grūmojimo iš lyderių pusės. Jų saujalė, o jūsų daug. Jums priklauso unija, o ne jiems.

Politinis Persekiojimas Susivienijime Lietuvių Amerikoje

S.L.A. organas "Tėvynė" Nr. 11 editoriale duoda griežtą prisakymą nerinkti į Susivienijimo seimą tokių narių, kurie nešoka pagal širvydinę muziką dabartinį Susivienijimo lyderių. Su šiuo editoriale aiškiai įvedamas politinis teroras Susivienijime. Matyt, kad Gegužio-Vitaičio-Sir v y d o kompanija ruošiasi ir pačiam seime pavartot spēką prieš tuos, kurie atsisakys giedoti Lietuvos kruvinosios fašistų valdžios himną. Štai "Tėvynės" priklodoi:

Tokie žmonės, aišku, yra ne lietuviai ir net šio krašto prieštai. Nors tokie lietuviško žmogaus pavydalo sutvėrimai verti tik pasigalėjimo, bet jie nedaro garbės nei Susivienijimo Seimui, nei juos atsiuntusioms S.L.A. kuopoms. Priešingai, jie žemina Susivienijimą ir Amerikos lietuvių visuomeninį veikimą kultūringo pasaulio aktyse. Tokiems žmonėms neturėtų būti vietos Amerikos lietuvių tautinės organizacijos Seime — jie gali eiti ir demonstruoti tokį savo "rusišką unarą" sau lygus kultūringumo suvaziavimuse, kurie laikomi lietuvių išniekinimui ir šio krašto demokratinio sutvarkymo sumaikinimui. Susivienijimo Seimui laikomi lietuvių garbei ir labai ir tokiems elementams neprivalo būti vietos S.L.A. Seimuose.

Ar tai čia ne politikos vedimas į Susivienijimą? Kokią teisę "Tėvynė" turi kištis į Susivienijimo narių politinius įsitikinimus? Juk Susivienijimo konstitucijoj aiškiai pasakyta, kad Susivienijime negali būt persekiojami ir varžomi narių politiniai bei religiniai įsitikinimai.

Nejau Visi Turi Šokt Pagal Širvydo Muziką?

"Tėvynė" eina per toli. Jinai kursto vienus Susivienijimo narius prieš kitus. Sau nepatinkamų politinių pažiūrų narius jinai pravardžiuoja ir grūmoja jiems, jeigu jie būtų išrinkti į seimą.

Daleiskime, seime atsistos Širvydas ir Vitaitis ir pradės reikalauti, kad visi reiktų "valio" už kruvinąjį Smetoną. Sulyg šiuo "Tėvynės" reikalavimu, visi, kurie pasipriesins Širvydai, bus Lietuvos "prieštai" ir turės eiti laukan iš Susivienijimo. Arba kitas "patriotas" pareikalauja pasveikinti Coolidge už tai, kad jis puikiai malsina Nicaraguos gyventojus ir kurie tam nepritaris, bus paskelbti Amerikos priešai ir turės eiti laukan iš Susivienijimo. Matomai, kad kaip tik prieš tokių špūsų Susivienijimo lyderiai ir rengiasi, nes juk kokiems galams tuvo tokias politines instrukcijas duoti kuopoms rinkime delegatų?

Šiandien streikuoja mainieriai, o mainierių daug yra Susivienijime. Tie mainieriai yra mušami ir persekiojami. Kapitalistai sako, kad tie streikieriai yra "Maskvos agentai", "neišikimi Amerikai", "tėvynės priešai", nes vietoj dainuoti politinius himnus, jie reikalauja duonos ir druskos, jie reikalauja teisės organizuotis, teisės gyventi. Ponas Gegužis, kuris yra apmokamas Lewis'o masinos mainierių unijos viršininkas, padeda Lewis'ui streiką lauzyti. Jis irgi skaito streikierius "neišikimais" Amerikai. Ateina Vitaitis ir per "Tėvynę" reikalauja, kad kuopos tokių narių nerinktų į seimą.

Nariai Turėtų Atmesti Tuos Politikierius.

Bet S.L.A. nariai ir kuopos neprivalo išsigasti šito "Tėvynės" grūmojimo. Jie susidaro Susivienijimą; jie savo centais palaiko lyderius ir jie turi teisę pasakyt tiems lyderiams, kad jie liautųsi nešę politiką į Susivienijimą, kad jie liautųsi gasdinant narius visokiais "neišikimais". Jie išrinks tokius delegatus, kurie padarys galą širvydinių-gegužinių-vitaitinių politikierių šumijimui Susivienijime. S.L.A. susidėra iš visokių politinių pažiūrų žmonių ir todėl po-

litiniam terorui, kokį skelbia "Tėvynė", neprivalo būti vietos.

Pild. Tarybos Rinkimai.

Neužtenka rinkti tokius delegatus, kurie stoja už išslavimą laukan širvydinės pragaistingos politikos iš Susivienijimo, bet reikia neužmiršti, kad dabar eina Pild. Tarybos rinkimai. Čia irgi reikia balsuoti už tuos kandidatus, kurie priešingi kurstymui narių vienų prieš kitus, lindimui į jų politinius įsitikinimus, grūmojimai tiems, kurie nepritaria Lietuvos Smetonos valdžiai, arba Coolidge'aus politikai Nicaraguoj arba Penssylvanijos mainierių streike. Užtenka to, kad policija ir kasyklų kazokai daug galvas streikieriams ir vadina juos šalies priešais tik už tai, kad jie kovoja už uniją ir prieš algų nukapojimą. Reikia nedaleisti, kad tokie Širvydai ir Vitaičiai ir Susivienijime, pašelpinėje organizacijoj, kurios 95 nuoš. narių yra darbininkai, įvestų persekiojimus, kamantinėjimus, kas kokiai partijai arba valdžiai pritaria, kas kokius himnus dainuoja.

Jų Tikslai Turi Būt Žinomi.

S.L.A. nariams reikia atmesti dabartinius politikierius, kurie jau pradėjo skirstyti narius į "ištikimus" ir "neištikimus"; reikia neberinkti jų, kurie jau paskelbė, kad jie persekios visus narius, kurie atsisakys šokti bei giedoti taip, kaip reikalauja Širvydas, Gegužis ir Vitaitis. Su kishimu savo politikos jie ardo Susivienijimą. Jie nori spēka išvaikyti iš Susivienijimo tuos narius, kurie tiek daug trūso padėjo organizacijos išauklėjime, idant ponai paskui galėtų naudotis sudėtiais visų narių pinigais. Jie to nori ir prie to rengiasi. Šiandien gasdina darbininkus narius, kurie nepritaria ponų fašistuojančiai politikai, o rytoj išmes juos laukan, jeigu nariai tuos ponus paliks vadovybėje.

Ponai veidmainiauja, kuomet jie bando tūkstančius Susivienijimo narių padaryti neištikimais Jungtinėms Valstijoms bei Lietuvai. Tik todėl, kad tie nariai kritiškai tų šalių valdžias, tik tai todėl, kad jie priešingi fašistiniam terorui Lietuvoje, arba lauzymui mainierių streiko, tai jau jie skelbiami tų šalių priešais. Ot kol susilaukė Susivienijimo nariai nuo savo apmokamų ponų.

Šiandien streikuoja mainieriai, o mainierių daug yra Susivienijime. Tie mainieriai yra mušami ir persekiojami. Kapitalistai sako, kad tie streikieriai yra "Maskvos agentai", "neišikimi Amerikai", "tėvynės priešai", nes vietoj dainuoti politinius himnus, jie reikalauja duonos ir druskos, jie reikalauja teisės organizuotis, teisės gyventi. Ponas Gegužis, kuris yra apmokamas Lewis'o masinos mainierių unijos viršininkas, padeda Lewis'ui streiką lauzyti. Jis irgi skaito streikierius "neišikimais" Amerikai. Ateina Vitaitis ir per "Tėvynę" reikalauja, kad kuopos tokių narių nerinktų į seimą.

APŽVALGA

"Keleivis" Pajieško Kerenskinio Seimo.

Bostono smalavirų "Keleivio" Nr. 11 minimas amžiną atilsį Rusijos "steigiamasis seimas", kurį didžioji revoliucija dešimt metų atgal nušlavė užmarštin su visu kitu kapitalistiniu brudu. "K." mano, jog tai buvo didžiausia nelaimė "Rusijos tautos", kuomet seimas nepaėmė valdžios iš savo rankas. Mat, jeigu tas seimas būtų paėmęs galią, tai šiaandien Rusijoj, kaip ir Lietuvoj su Lenkija, viešpatautų kruvinieji fašistai. Tai būtų smagu keleiviniams smalviriams. O kai seimas, susidedantis iš buržuazijos ir buožių atstovų, tapo išvaikytas ir sovietai paėmė visą galią, tai šiaandien Rusijoj valdo darbininkai ir valstiečiai. "Keleivis" mano, jog tai baisus daiktas, kad "muzikai" paėmė svieta valdyti.

Trockis Norėjo Būti Mučelninku.

Drg. Bucharinas, kalbėdamas Komunistų Internacionalo Pildomojo Komiteto susirinkime, plačiai aiškino, kaip Trockis būtinai norėjo svetui pasirodyti mučelninku. Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos Centralis Komitetas pasiūlė Trockiui važiuoti į Astrakhaną ir tenai dirbti partijos darbą prie planavimo. Trockis partijos pasiūlymą griežtai atmetė ir reikalavo, kad jis būtų "oficialiai išstremtas", kaip "mučelninkas" ir ne į Astrakhaną, bet į Gagrij arba į Kislovodską. Tuojau paaiškėjo, kad jis ten nori būti "išstremtu" delei to, idant galėjus palaikyti ryšius su savo kolegomis ir toliau vesti savo pragaistingą darbą, nes tos dvi vietos yra svarbūs susiekimo centrai. Komunistų Partija atrado reikalingu pasiūlyti Trockiui, kad jis sutiktų dirbti partijos darbą kokioj nors kitoj vietoj, bet Trockis ir tą pasiūlymą kategoriškai atmetė. Tuomet buvo nuspręsta jį išsiusti ten, kur partija nori, o ne ten, kur jis pageidauja. Trockis prašė išvaizavimą atidėti ir partija sutiko. Bet tuojau tapo susekta, kad Trockis ir jo pasekėjai slaptai rengiasi suruosti "demonstraciją" išlydėjimui savo vado. Čia kitokios išieties partijai nebuvo, kaip tik įsakyti Trockiui važiuoti pirmiau nuskirtu laiku. Vadinasi, mučelninkystės čino Trockis neatsiekė. Dabar jis dirba valdžios darbą mieste Frunze.

APVOGĖ DIPLOMATĄ

SVEICARIJA.—Vokietijos atstovas Abysinijoj, Fritz Weiss, bekeliaujant iš Chur į Zurich, tapo apvogtas traukinyje—neteko valižos, kurioj buvo dokumentai ir \$1,600 vertės brangumynų.

Visi, kurie nori padaryti galą skirstymui narių ir kishimui purvinos politikos į Susivienijimą, turėtų balsuoti už sekamus kandidatus į S.L.A. Pild. Tarybą: Salaveičikas, pirmininku. Bacevičius, vice-pirmininku. Jeskevičiūtė, sekretore. Girdauskas, izdininku. Jusas, izdo globėju. Dr. Vitkus, daktaru-kvotėju.

Senas Narys.

Ar Bučinskas Gali Būti Progresyvių S.L.A. Narių Kandidatas?

Pradėjus prisiminti apie S.L.A. kandidatus į Pild. Tarybą, tarpe progresyvių kandidatų surašo buvo pažymėtas J. M. Bučinskas, kandidatas į izdo globėjus. Ar Bučinskas vertas statyti kandidatu progresyvių surašan? Atsakant į šį klausimą, prisieina priminti kas tas Bučinskas yra. Kaip partysis žmogus, Bučinskas seniau buvo socialistas. Paskiau keletą metų darbavosi už demokratų partiją. O jau nuo pereitų metų—republiconkas. Žinoma, šiaandien ir visi kiti, tebesivadina socialistais, dirba tai su demokratais, tai su republiconais. Ir kad Bučinskas nėra išimtis, tai nespėtina. Primintina tatau tik kaip faktas, kad progresyviai žmonės nepersistatytų Bučinską esant savo artimuoju.

Kitas, dar šlykštesnis Bučinsko pasirodymas progresyvių žmonių priešus štai koks: Keletas Binghamtono lietuvių organizacijų nutarė bendrai pasiūsti vieną delegatą į Prieš-fašistinį suvaizavimą, neseniai įvykusį Brooklyne. Tų organizacijų tarpe buvo ir sv. Juozapas pašelpinė draugystė, kurios izdininku yra J. M. Bučinskas. Prisiejęs išrašyti delegatui mandatą, Bučinskas atsisakė po juomi pasirašyti ir net norėjo sekretoriaus parašytą mandatą sudraskyti. Tik sekretoriui pareiškus "sodraskysi šį, aš parašysiu kitą", Bučinskas savo pasikėsinimą sulaikė.

Siuomi pasielgimu Bučinskas pasirodė arišu prieš-fašistinio judėjimo priešus. Ir ar verta tas žmogus statyti S.L.A. progresyvių kandidatų surašan, spręskite skaitytojai patys.

S.L.A. 50 Kp. Narys.

Nuo red.—Kiek mums žinoma, tai J. M. Bučinskas nėra jokis progresyvių kandidatas ir jis per visą laiką nieko bendro neturėjo su progresyviais. Partartina visiems S.L.A. sąžiningiems nariams balsuoti už sekamus kandidatus, kurie yra sąžiningi žmonės ir darbuojasi del S.L.A. labo. Jais yra: Salaveičikas, Bacevičius, Jeskevičiūtė, Girdauskas, Jusius ir daktaras Vičius.

"KOMUNISTO" NUMERIS UŽ VASARĮ

Jau pasiekė Ameriką Lietuvos Komunistų Partijos organo, mėnesinio žurnalo "Komunisto" numeris už vasarį mėnesį. Tai labai turtingas geras straipsniais. Čionai Amerikos lietuvių darbininkai gali rasti daug žinių apie Lietuvos komunistų veikimą, apie sunkias kovas prieš fašizmą ir tt.

Kolonijoje literatūros agentai "Komunistų" platina ir mes patariame "Laisvės" skaitytojams jį įsigyti ir skaityti.

AMERIKIETĖ APSIVEDĖ SU INDUSU

BARWAHA, Indija.—Pamelė Nancy Ann Miller iš Seattle, Wash., apšvedė su induisu Tukoji Rao, buvusiu Indore provincijos valdonu maharadžu.

JUOKAI NE JUOKAI

Sūnų Velnias Apsėdo

Tūla senė prisirengė eiti išpažinties ir norėjo sykiu nusivesti savo sūnų. Ryte atsikėlus pažiūrė, kad sūnus girtueltis, negali nei iš lovos atsikelti. Senelė pažiūrėjo į jį, galva palingavo, sunkiai atsiduso ir nuėjo viena bažnyčion. Priėjus prie spaviednyčios, pradėjo žegnotis, bet iš susirūpinimo neteislingai persižegnojo pasakydama: "Vardan dievo tėvo ir dvasios šventos. Amen."

"Sėne, o kur sūnų palikai?" Senelė, neuprasdama dalyko, atsakė:

"Kunigėli, sarmata apie sūnų ką nors ir sakyti: guli girtas, kaip veršis. Jį visai velnias apšėdo."

Ji Nelaiminga

—O, aš nelaiminga moteriškė!

—Kas atsitiko?

—Vakar nupirkau butelį karbolinės rūgšties ir pastačiau greta butelio degtinės, o mano vyras...

—Ar jis išgėrė karbolinę rūgštį?

—Ne, jis išgėrė visą degtinę, nepalietė karbolinės rūgšties ir dabar guli kaip negyvas.

Stebėtinus Konjakas

Butlegeris.—Na, kaip veikia tas konjakas, kurį aš tamstai atsiunčiau pereitą savaitę?

Kostumeris.—Stebėtiną veiksmę turi! Kaip tik mano šoferis išgėrė butelį, tai tuojau su mano pačia išdūmė ir dar nauju mano automobiliu.

—Surinko Papiuška.

MINERSVILLE, PA.

Kovo 9 d. atsilankė V. Andriulis iš Chicago, Ill., su prakalbomis. Oras buvo labai blogas ir daug sniego prisniegė, bet buvo gerai išgarsinta, tai publikos prisirinko pilnutėlė svetainė. Pralkalbos prasidėjo 7:30 val. vakare. Programa turėjo prasidėti su dainomis, nes Darbininkų Choras buvo prisidėjęs publika palinksinti, bet, ant nelaimės, nesuserinko visi dainininkai, tai dainas turėjom palikti kitam sykiui. Pirmininkas J. Trepkus atidarė susirinkimą, paprašydamas publika ramiai užsilaukyti laike prakalbų. Paskui pakvietė kalbėtoją draugą Andriulį. Pirmiausiai kalbėjo apie mainierių padėtį Pittsburgho apielinkėj. Visą dalyką nupiešė gana puikiai, publika klausėsi labai atydziai. Pertraukoj buvo renkamos aukos; surinkta \$5.42.

Antru kartu kalbėjo apie klasių kovą. Pabaigus kalbą, buvo duodami klausimai. Pirmiausiai statė klausimus J. Ramanauskas po kelis sykius. Bet kalbėtojas labai puikiai atsakinėjo.

Štai gauname žinią, kad smarkus kalbėtojas pribuvo iš New Yorko, kurį kvietė Jau-nųjų Darbininkų Lyga. Kovo 11 d., ryte, kalbėjo jaunuoliams, o po piet kalbėjo suaugusiems žmonėms, kurių susirinko nemažai. Visi buvo užganėdinti, nes puikiai kalbėjo. Dabar laukiame draugo Žalduko, kuris ketino pribūti 12 d. kovo.

Turiu pasakyti, kad minersvillečiai dirba sušilę, kaip rugiapjūtėje.

Mainieriai jaučiasi blogai. Kaip kurios mainos nedirba jau mėnesis laiko, o pirmiau dirbo tik po dvi ir tris dienas į savaitę. Sunku žmonėms gyventi. Krautvyninkai ir kiti biznieriai taipgi ausimis karpō.

Saltgelezi.

KAPIKALISTINĖ RACIONALIZACIJA IR DARBININKŲ KLASĖ

Per pasaulinį karą visų kariaujančių valstybių ūkis buvo visai susmukęs. Stambūs užsakymai karo tikslams išaugino tokias pramonės šakas, kurios taikos metu jokio reikalavimo neturi. Didžiama pramonės išdirbinė, kurių placiūs masės reikalavo, virto erzacais. Darbo produktumas sumažėjo. Progresas pramonės srityje buvo sumažinęs savo tempą, nes fizinės ir dvasinės jėgos buvo įtemptos karo laimėjimui. Praūžus kruvinai karo skerdynėi, vakary Europos kapitalizmas, dėka s. dem. išdavimui, išnešė sveiką kailį. Prasideda kapitalizmo stabilizavimosi periodas. Susidaro atskirų pramonės šakų trauštai ir karteliai, kurie pašalina nekuriuos priešingumus kapitalistų tarpe, kaip nacionaliam, taip ir tarptautiniam mastui. Delei padidėjusios darbininkų eksploatacijos (išnaudojimo) atsiranda galimybės įvedimui naujų pagerintų mašinų ir kitų pramonės produkciją keliančių priemonių, kas bendrai pramonės racionalizacija vadinama.

Klasiniai Prieštaravimai

Kiekvienas gyvenime pasirodęs reiškinys sukelia visuomenės susidomėjimą. Šių laikų klasinė visuomenėje svarbu tiksliai nustatyti, kokią naudą ar naudą naujas reiškinys suteikia tai ar kitai klasei. Kapitalizmo sistemai viešpatuojant, nėra nei vieno ūkiško reiškinio, kuris būtų kaip kapitalistams, taip darbininkams vienodai geras.

Kas gi toji racionalizacija? Buržuazijos mokslininkai ir fabriku inžinieriai atsako, kad racionalizacija yra nauji išradimai technikos srityje, patobulintos mašinos, didesnė darbo harmonija, tikslesnė darbo organizacija ir viso to išvada — pakilimas produkcijos. Žodžiu, racionalizacija yra didelis žmonių progreso reiškinys, tolesnis gamtos nukariavimas ir t. t. Kapitalistai racionalizacija yra ne tikta ši graži poezija, bet ir apčiuopiama nauda duoda. Jei, pravedus racionalizaciją, 5 darbininkai pagamina tiek pat prekių, kiek prieš racional. 10 darb., tai kapitalistui pusė visų prekių veltui pagaminta. Reikia, racionalizacija didina pelną kapitalistams.

Darbininkų Nelaimė

Visai kitką duoda racionalizacija darbininkų klasei, Plati anketa, padaryta Vokietijoje, kurioje dalyvavo tūkstančiai darbininkų (kollektyvai ir atskirais asmenimis), davė daugybę faktų, iš kurių bendra išvada yra, kad racionalizacija darbininkams reiskia darbo dienos pailginimą, užmokesnio už darbą sumažinimą ir tūkstančius bedarbių.

Kapitalistai ir su jais kartu soc-demokratai (ir vieni ir kiti už racionalizaciją stovi) racionalizaciją mato darbininkų klasės išganymą ir viltis. Jie mano, kad, kylant produkcijai, turės kilti atlyginimas už darbą. Dabartinis darbo dienos pailginimas ir mokesnio mažinimas esąs laikinas reiškinys, nes, mat, reikia daug kapitalo naujų mašinų įgijimui ir t. t. Bet ši pasaka gali tęstis be galo, nes pažanga ir mašinų tobulėjimas nei kada nesustos.

Bruožai iš Istorijos

Mes zinome, kad radikales priemonės pramonės produkcijai pakelti nebe pirmą kart žmonių istorijoje. Pramonės racionalizacija buvo manufaktūros laikais, kada buvo sujungti smulkūs amatininkai ir įvestas darbo paskirstymas. Ir antra kart racionalizacija buvo, kada atėjo mašina ir garas į šį pasaulį.

Šių abiejų racionalizacijų periodus smulkiai nagrinėjo Karolis Marksas, parodydamas, kad šiais pramonės pailgimo periodais buvo visudidžiausias išnaudojimas darbininkų ir ma-

šiu nuskurdimas. O tas atsitiko todėl, kad racionalizacija subankrutino tų laikų smulkus amatininkus, versdama juos proletarais, palikdama be pragyvenimo šaltinio. Šių dienų racionalizacija tą patį teikia darbininkų klasei. Ji skiria tik tuo, kad praeities racionalizacijos tvėrė naujas ūkiškojo gyvenimo formas, atverdamos platesnius horizontus ūkių vystymuisi. Dabartinė racionalizacija vyksta senos, kapitalistinės sistemos ribose.

Nauja Giesmė

Produkcijos padidėjimas manufaktūros ir kapitalizmo žydėjimo laikais nesudarė didelio rūpesčio prekių išpardavimui, nes ko negalėjo kapitalistas savo valstybėje išparduoti, tą galėjo į kolonijas išvežti. Šiandieną padėtis visai kitokia. Kiekvienas žemės rutulio kampelis senai jau tarp imperialistinių valstybių padalintas. Naujų plotų su šimtais milijonų gyventojų kapitalistiniam kolonizavimui nebėra. Nėgana to, jau visose didžiųjų valstybių kolonijose kapitalizmas ant tiek išsivystė, kad jis pilnai gali aprūpinti savo gyventojus savais pramonės išdirbiniais.

Reikia, kapitalizmas savo išsivystymo ribas jau pasiekė. Naujų rinkų nebėra. Vykstant racionalizacijai, kyla produkcijos. Tai kurgi padėti tas prekes, kurios delei racionalizacijos atsiranda? Kadangi plačių masių pirkimo galia nepadidėja, tai ir palieka kapitalistui vienintelis kelias — mažinti darbininkų skaičių. Vadinasi, racionalizacijai vykstant produkcija didėja (darbininkas per tą pat laiką daug daugiau pagamina), bet prekių kiekis tokiu pat tempu neauga. Reikia, pakilus produkcijai tam tikru procentu — atatinamas nuosimtis darbininkų turi netekti darbo. Čia ir yra šiu dienų svarbiausias bedarbės augimo šaltinis visame kapitalistiniame pasaulyje.

Kapitalizmui Ateina Galas

Gyvename kapitalizmo žlugimo periodą. Matydama buržuazijos klasė, kad jai jau greit reikia apliešti istorijos arena, griebiasi visokių priemonių savo viešpatavimo pratęsimui. Dirbtinomis priemonėmis nori užkirsti kelią socializmui. Bet iš paties kapitalizmo prigimties išplaukiantieji priešingumai veda darbininkų klasę prie galutinio mūšio su buržuazija. Nieko nepadės soc-dem teikiameji klasių kooperacijos ir bendradarbiavimo receptai.

Kova Iki Galo

Vykstant racionalizacijai, arba didėjant kapitalistų pelnui ir darbininkų išnaudojimui, augant bedarbei ir masių skurdai, darbininkų klasė turi solidarai, kaip vienas žmogus, stoti į kovą su kapitalu. Griežtai pasmerkti racionalizaciją pagelba darbo intensyvinimo, premijomis. Stoti prieš akordinį darbą. Technikos progreso darbininkų klasė nemano sulaukyti, užtai prieš jį ir nekariaus. Bet kylant pramonės produkcijai, turi kilti atlyginimas už darbą ir turi mažėti darbo laikas. Vokietijoje ir Austrijoje komunistai jau iškėlė šiu dienų kovos obalsį "7 valandų darbo diena". Visi daviniai ir apskaičiavimai rodo, kad šis obalsis ne tikta įgyvendinamas, bet jis yra būtinas. Kitai dalis darbininkų klasės yra pasmerкта žuvimui. Jei šiandieną bedarbių skaičius kiekvienoje valstybėje milijonais skaitoma, tai nei vienas darbininkas nėra garantuotas, kad jo toks pat likimas anksčiau ar vėliau negali sutikti. Taigi, kova už darbo dienos trumpinimą ir už darbą atlyginimo pakėlimą yra kova ne tik prieš išnaudojimą, bet kova ir prieš bedarbę.

Trukdo Pirmyneigą

Kapitalistinė sistema nebegali sutvarkyti išaugusių ūkiškų

LAISVOJI SAKYKLA

VAIKŲ AUKLEJIMO KLAUSIME

Appailėtinas dalykas mūsų tose diskusijose vaikų auklėjimo klausime. Kai kurie diskusantai neatskiria kolonijų nuo kritikos. Iškolioja ypatas ir giriasi, kad sukritikavo. Neženotas Tėvas savo pirmame straipsnyje vaikų auklėjimo klausime pažeminančiais žodžiais įvardino progresyvius tėvus. Ir aš jam atsakiau, kad sveikas akis užmerkęs su lazda švaistosi nekrepdama domės, kam klius, kam ne. Antrame tuo klausimu straipsnyje Neženotas Tėvas jau džiaugiasi, kad ta lazda pataikęs Stankui. Bet jis sakosi anksto žinojęs, kad jo tie "gražūs" žodeliai nepatiktiems tėvams. Bet, mat, nėra žiūrėta, ar kam patiks, ar, plus ir gana pagal N. Tėvo supratimo. Dabar N. T. tuos savo žodelius nori gramatiškai užvardindamas padengti būdvardžiais. Toliaus N. Tėvas lyg ir pasityčiodamas, sako: Tikt pralėkė musė prosi, jau ir išžeidė. Pavadinai teisingu būdvardžiu ir nepatinka. Reikia, kad N. Tėvas ypatas įvardina, visai jų nepažindamas, nesupratėliais, išstizėliais, dievašniškais, bailiais. Pagal N. Tėvo supratimo, tai ir čia kritikuoja, o ne koliojasi. Toliaus N. Tėvas sakosi mokinas tėvus, kaip auklėti vaikus. Bet visai bėda, kad N. T. nieko pamokinančio vaikų auklėjime neparasė. Toliaus Neženotas Tėvas sako, kad ir Stankus jį užgavo. Gal būti ir taip, drauge. Bet jis pirmą tėvus užgavote ir į Stankų atsitrenkėte, tai ir Stankus jums pasakė, kad su lazda švaistotės, nežiūrėdami, kam klius, kam ne. Ir tas pasakymas yra teisingas. Toliaus Neženotas Tėvas, kiek galėdamas, nori žeminti mano ypatą, prikredamas man, bėkas nevykusiai advokataujai tiems tėvams, kurie neaužina vaikų, kaip pridera darbininkų klasėje dvasioje. Turiu pasakyti, kad Neženotas Tėvas teisybę kalba, aš niekur taip nesu sakęs. Kodėl N. Tėvas nepakartoja tuos mano žodžius savo atsakyme, bet tik patys parašęs ir pats kritikuoja ir pažymi, kad Stankus taip advokatauja. Tai jau taip elgtis nemandagu ir negražu. N. Tėvas sakosi nežinąs apie kokio amžiaus vaikus Stankus kalba, juk vaikų esą keturių tuzinų metų, o jis kalbas tik apie vieno tuzino vaikų amžiaus metų arba, kaip mes vadinamės komunistais Amerikoje. Girdi, j tokį trumpą laiką mažai kas pajėgė suprasti ir įvertinti auklėjimą vaikų revoliucinėje dvasioje, prie to ir nebuvo taip greit tas padaryta. Aš manau, kad ir Stankus nebūtų taip tvirtinęs, kad būtų teisingu.

NUO RED.—Labai gaila, kad mūsų diskusantai nuo vaikų auklėjimo klausimo, nuvažiojo į pelkes, pradėjo asmenines diskusijas. Jeigu ir toliaus taip bus, tai nenoroms jas reikės sulaukyti. Todel atkreipiame diskusantų dėmesį, kad kalbėtų tik apie dalyką, o ne asmeniniai diskusutuotys.

giau ir plačiau pažvelgęs į praeitį. Ištikrųjų aš likčiau filosofu, kad būčiau ištyręs tą žilą senovę iki 1919 metų ir tada žinočiau, kas nuo ausies rašo, pagal N. Tėvo išvados. Išties yra juokinga manyti, kad tik nuo 1919 metų amerikiečiai komunizmo mokslą sužinojo. Pagal N. Tėvo sanprotavimą, tik tada komunistiškas susipratimas padėjo plėtotis, kada Amerikos lietuviai pasivadino komunistais, o socialistai sąjungiečiai lyg būtų kitą ideją turėję. O man rodosi, kad socializmas ir komunizmas ta pati ideja yra. Perkeitimas vardo iš socialistų į komunistus buvo tik išskirtalizavimas nuo socialpardavikų. O Markso mokslas tas tas pats liko, koks buvo pirm 1919 m. ir po 1919 m. Amerikoje ir visam pasaulyje. Tai prastai, kad Neženotas Tėvas sužinojo Markso ideją tik 1919 metais, kadangi Markso idejos mokslas yra žinomas visam plačiam pasauliui keli dešimtai metų. Gal Neženotas Tėvas sakys, kad jis žino senai Markso mokslą, tik jis kalba apie tėvus, kad tėvai, vaikų auklėtojai, nežinojote, kaip vaikus auklėti iki 1919 metų. O man rodosi, kad čia būtų grynai tuščias manymas. Kuom skiriasi idejos žinojimo neženoto ir ženoto? Man rodos, kad yra ir ženotų žmonių taip gerai Markso ideją suprantančių, kaip ir neženotų ir atbulai. Taigi, kam čia reikia ant visų tėvų užsiptuli ir niekinti, kad visi nėra susipratę, kad vaikų neišaugino darbininkškam susipratime? Žinoma, yra grauzas dalykas kas turi gerą supratimą apie vaikų auklėjimą ir jei parašytų į dienraštį švarioj formoj, be užgauliojimų tėvų, pamokinančiai, kaip reikia vaikus auklėti. Tada nieko neužgautų ir nekiltų tokia bergždžia polemika, kaip dabar.

Toliaus Neženotas Tėvas sako savo pirmame straipsnyje, kad tai šioke tie tėvai neišauklėja revoliucinio dvasioje vaikų, o antrame savo straipsnyje sako, kam dar peranksti reikalauti nuo revoliucionių tėvų, kad būtų išauginę vaikus revoliucinio dvasioje per tą trumpą laiką, kur dar nėra nei tuzino metų. Čia atrodo lyg tas biblijos Kristus, būdamas pščioje išbadėjęs, pamatęs figos jauną medį, katras buvo perjaunas del vaisių išdavimo, Kristui pareikalavus to medžio vaisiaus ir medžiui neišdavus, už tai tą medį Kristus prakeikė, medis išdžiūvo iš šaknų.

PHILADELPHIA, PA. Kovo 4 d. atsibuvo SLA. 135 kp. mėnesinis susirinkimas. Narių atsilankė apie 20; tai labai mažai iš 70 narių. Šis susirinkimas buvo šauktas per atvirutes. Bet sekretorius ar iš apsilėidimo, ar politikos išrokavimas atvirutes suvelino, įmetė 2 d. kovo vakare, tai ne visi nariai gavo. Tačiau, atžagareiviai organizuoti atėjo. Mat, Gegužio-Vitaido Sargybos Komiteto mašinos politikieriai buvo tikri, kad bus šiandien balsavimai.

Kadangi susirinkimas tęsėsi apie pusketvirtos valandos ir vis neprieina prie Pildomosios Tarybos balsavimo, tai atsiranda narių, kurių aplinkybės neleidžia būti susirinkime, todėl atsiprašė pirmininką, kad turi apliešti susirinkimą. Tada pirmininkas tokius narius pasisaukė pas stalą, įteikė balsavimo balotus, o finansų sekretorius, dabartinių SLA viršininkų sekėjas, nurodinėjo, kad balsuotų už senąją Pild. Tarybą. Nubalsuotas balotas pasilikio finansų sekretorius. Kada kilo klausimas ar dabar balsuoti už Pild. Tarybą, kuo-

met mažai narių, tai fin. sekretorius pareiškė, kad daugiau narių neatėis, kiek šiandien turime. Vadinasi, finansų sekretorius žinojo, ką kalbės, nes kiek tų balotų turėjo, neskelbė pima balsavimo, o gal jau ir susirinkimą atsinešė nebalsuotų.

Kadangi nusiskundė daugumas narių, kad negavo atviručių ir reikalavo Pildomosios Tarybos balsavimą atidėti ant 1 d. balandžio, tai apsvarsčius, didžiama balsu nutarta, balsavimą atidėti sekančiam susirinkimui. Jonas Grinius, buvęs socialistas, dabar dievus pardavinėja, siūlo bausti visus tuos narius, kurie neatsilankys į sekančią susirinkimą, po \$1.

Apkalbėjus jo įnešima, didžiama balsu atmetta. Į sekančią kuopos susirinkimą turi ateiti visi sąmoningi nariai ir balsuoti už naujus kandidatus į Pild. Tarybą.

Faištų Naudai

Faištų "Vienybės" politikieriai įpiršo SLA. 135 kuopai, kad surengtų A. Sodeikai koncertą. Sodeikai buvęs vargonininkas, geras katalikas ir smetonlaizis. Pagarsinimus darė "Vienybė" ir jos salininkai rengia Sodeikai koncertą. Bet ir Philadelphijos kuopa pasikinkė į tą darbą.

Teisybė.

Tel. Lackawanna 2180
Otto Meyer, M. D.
245 West 43rd Street
West of Times Square
NEW YORK CITY
Ofiso Valandos:
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakarais
Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val. po pietų, ir pagal sutartį

Telephone: Greenpoint 2320
J. GARŠVA
Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; paramdo automobilius ir karinetas veselijoms, krikštymonoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.
264 Front Street
CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

TELEPHONE: STAGG 4408
A. RADZEVICIUS
GRABORIUS
(Undertaker)
416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

\$1,000 TIK UŽ 60 CENTŲ
Atsiuok 60 centų, tai gausi visokų stebuklingų žolių vertės tūkstančių dolerių. Ką tas tūkstantis dolerių žmogui reiskia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir aukštin kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgautk savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemaitimo, nenoro valgti, strėgų ir pečių skaudėjimo, patrikimio, dusulio (asthma), persalimo, skaudėjimo po kritine, reumatizmo, plaukų silkinimo, pleiskanų, šlapinimosi lovoj, ir kitų ligų. Atsiuok 60c, tai gausi vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, panaikins minėtas ligas. Jeigu kentį nerų nurimą, galvos skausmus, užimą ausyse, nuomarsą, širdies ligą, tai atsiuok 85c, o gausi mūsų gausius vaistus, taip vadinamus "Nervų Preparatus". Nervų ligą yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligai kelią ir suteikia žmogui ramumą. Atsiuok mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų atlaigoje. Reikalauk mūsų žolių pardavinėtojai visose miestuose.

M. ZUKAITIS
25 Gillet St., Spencerport, N. Y.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "LAISVĖ"
Brooklyn LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA.
Klaes del Balių, Koncertų, Haud. Lektų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Piktus steičius su naujaisiais įtaisymais. Keturius bolų alėja.
KAINOS PIRINAMOS
449-959 Willoughby Ave
Tel. 2842 Stagg.

Lietuvaitė
FOTOGRAFISTĖ
Fotografuoja, Didinu ir Numalina-voju Visiokiom Spalvom Paveikslus
Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 ryte iki 5 po pietų
Margarieta Valinčius
Room 32 Weitzencorn Bld'g.
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

NORINT BŪTI SVEIKŲ IR STIPRIŲ—GALETI SUNKŲ DARBŲ DIRBTI—VALGYK
"VARPO" Keptuvės DUONA

Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N. Y.
A. M. BALCHUNAS, Savininkas Telephone Stagg 6533

Automobilių Mokykla
Praktikos pamokos išardyt, subalstyt ir sudėt visokių motorus, ir apie elektrą, važinimą ant visokių kainų mašinų ir ant Fordo. Pilnas kursas Soferio-Mechaniko, kurį veda lietuviai ir anglų kalbą gerai žinomas ir per 16 metų prietyros instruktorius L. TIKNEYČIUS. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 9 vak. Ned. nuo 11 r. iki 1 v.
NEW YORK AUTO SCHOOL
228-2nd Ave., cor. 14th St., N. Y.

Beli Phone: Poplar 7648
ADOLFAS F. STANKUS
GRABORIUS
IR
BALZAMUOTOJAS
1023 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA

TELEPHONE, MIDWOOD 6261
Dr. H. MENDLOWITZ
Kuris pirmiau per 24 metus laikė savo ofisą ant Berry Street, praneša visiems savo draugams kad jis perkėlė savo ofisą po numeriu—
2220 AVENUE J. BROOKLYN, N. Y.
(FLATROSE SEKCIJOJ)
Kuriamis jis tęs praktikuojamą mediciną ir priėmėtinėjimą pacientų gydymas visais vyru ir moterų ligas, kaip darė per 24 metus pirmiau.
Dr. H. Mendlowitz
2220 Avenue J. Brooklyn, N. Y.
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakarais.

Telephone, Stagg 8326 9745
Marcy Pirtis
MARCYS BATHS
Naujoviskiausia Tos Rušies Įstaiga Brooklyne
MOTERIMS VYRAMS
Panedėliais dieną ir naktį Seredomis Ketvergais Pėtnyčiomis Subatomis Nedėliomis dieną ir naktį
Utarininkas iki 12 val. nakties
VAIKAI Įleidžiami Utarininkais
82-86 Marcy Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Pricka Engeldo Gyvenimas ir Darbai

Parašė Zelda Kahan-Coates Autorei leidus, vertė Mislinčius.

(Taša)

Kaip Antrojo Internacionalo oportunistai iškraipė šį Markso ir Engeldo mokymą, galima rasti puikiai išaiškinta Lenino knygoje, pavadintoje "Valstybė ir Revoliucija".

PEREINAMOSIOS PROLETARINĖS VALSTYBĖS POBŪDIS

Sviesoj pasaulio istorijos pastarųjų metų laikotarpio yra itin svarbu kiek panagrėnti šią natūralingiausią tam tikrą proletariato perėnamąją valstybę, pasiremiant, žinoma, kaip mes visuomet darom, materialistiniu istorijos supratimu. Del to, kad dabartinė valstybė remta teritoriniu paskirstymu ir valstybės organų rinkimas yra teritorinis, žinoma, visai tai nereikia, jog perėnamoji valstybė, proletariato diktatūros sukurtą, taip pat turėtų būti remta dabartinio ar jam tolygiu elektoraliu (rinkiminiu) paskirstymu. Priešingai, kadangi tai bus darbininkų respublika, tai natūralingiausias vienetą bus fabrikas ir dirbtuvė arba kitokia kokia darbavietė, arba atitinkamų darbininkų profesinė sąjunga (uniija)—būty, tai ta profesinė sąjunga valstybės tarnautojų, literatų ar lavintų bei nelavintų rankų darbo žmonių. Bet šitoksai rinkimų būdas išskirs visus nedirbančiuosius, kurie dar gali gyventi iš turto, paslėptu nuo revoliucijos rankų, arba kurie gali gyventi iš pelno, prisigrobto nelegalės slaptos prekybos būdu ir tt. Visai natūralu! Tikroji darbininkų respubliko nėra ir neturi būti vietos parazitiniams gaivalam. Marksas su Engelsu ir visa istorija mus mokiama, kad tokių dalykų, kaip abstraktės (nesurištos su gyvenimo realumu-tikrenybe, —Vert.) dorinės teisybės arba etikos taisyklės, tarnaujančios visiem laikam,—suvis nėra. Kas mum kartais gali išrodyti, čant elgėsis bendroji (universalė) taisyklė ar absolūtė (nesikeičian- ti) teisybė, tikrenybėje yra tai visai skirtingai aiškinaama įvairiais galdynės laikotarpiais, nors mes ir vartojame tam aiškinimui kone tuos pačius žodžius. Betgi, jeigu yra tokia maksima (pripažintas teisybės principas. Vert.), kurice teisingumas, abstraktė kalbant, visiem patikty, tai, konkrečiu supratimu (konkretis—nuosakus, realus, tikras. Vert.), darbininkų klasei ta maksima negali būti kita, kaip sekama: "tas, kuris nedirba—nei nevalgo". Žinoma, priimti do- mėn reikia ir fizinė bei protinė negalė. Protė ar rankų darbas lygiai kainuojama. Ši maksima, nėra mažiausias abejonės, jau pačiu būtinumu turės būti pripažinta, kaip viena pamatinių taisyklių ir pilnai pritaikyta komunistinėj vi- suomenėj. Stelgiant kooperatyvj gyvenimą, pir- masai laipsnis pilietybės išbandymo tų žmonių, kurie turi sveiką kūną ir protą—turės būti dar- bos.

Gyvenamoji vieta ir turtas, buvo tai karak- teringi pilietybės bandymai feodalėj ir kapita- listinėj galdynėj. Buvo tai, todėl, ne koksiai nedoras noras atimti kam nors piliečio teise, ar priešo nekentimas, bet tikrasai naujos visuome- nės reikalų instinktas. Tasai pats instinktas vertė mūsų Rusijos draugas ir Paryžiaus Komuną (pastarąją tikrai ribotame laipsnyj, nes ji gyvavo visai kitokiose sąlygose) sudažyti vi- są senąją kapitalistinę valstybės mašina, su vi- som jos ypatingom rinkimų metodom ir forma bei darbu būdais, o jos vietoj įsteigti tikrai at- stovaujamas (reprezentatyves) darbininkų įstai- gas, visai skirtingas nuo tų, kurios tarnavo bur- žuazijos ir parazitų reikalom, būtent—Sovietus arba Darbininkų Tarybas, kurios savo esencija (pamatu) negali būti kitokios, kaip tiktai demo- kratinės; kuriose kiekvienas darbininkų respub- likos narys turi lygią progą ir lygią teise nau- dotis visomis piliečio teisėmis (privilegijoms) ir užduotimis. Yra dar viena priežastis, kodėl So- vietų arba Darbininkų Tarybų sistema geriausiai atitinka darbininkų respublikai jos perėnamuo- jų laikų į pilną komunizmą. Ypatingos sąlygos verčia mus atitinkamai ir jausti bei mastyti. Tai gi pramonininkas ar pirklys, pav., turi dvi- lypę psichologiją. Kaip pramonininkas, jisai stengiasi gauti kuoaukščiausias kainas už savo dirbinius, bet kaip dirbinių vartotojas, jisai, visai natūraliai, niurna prieš aukštas kainas, prieš gyvenimo reikmenų brangumą. Taip pat krautuvininkas, kaipis tokis, bus gyvai susidomėjęs pakėlimu savo apygardos: gerinimu keliu, susisiekimo jmonių ir visa kuo, kas tik kelia jo biznij; bet kaip mokesnių mokes- tojas, jisai nuolatos niurna prieš mokesnių kėli- mą. Lygiai taip ir darbininkas, kada jisai bal- suoja, kaipis savo apskrities gyventojas, jisai bal- suos, tankiausiai, kaip pilietis buržujinės demo- kratijos, prie kurios jisai visą savo amžių buvo pripratęs. Visuomeninė padėtis, turtas, labda- ringi palinkimai ir visos kitos išstatytos kandi- *

dato savybės (ypatybės), daro labai didelę įta- ką į jį. Bet kada jisai balsuoja savo profesinėj sąjungoj (unijoj) ar dirbtuvėj, jisai balsuo- ty. Jisai tada bus daug mažiau linkęs pasiduoti ja šviesoj aktualijoj kasdieninio gyvenimo fak- lėlaukinių veiknių įtakai. Prisiėjęs risti šalies ar tarptautinius klausimus, jisai pirmiausiai pa- žiūrės į juos savo locono gyvenimo taškaregiu, kaipis darbininkas ir todėl daug greičiau atstos papėde reikalų savo ir jo draugų darbininkų. Si tai yra antra priežastis, kodėl mum reik- kia iš pat pradžios turėti aiškia sąvoką šiuo klausimu; kodėl kiekvienoj proletarinėj revolu- cijoj pirmas žingsnis turi būti, kaip Marksas su Engelsu nuolatos kartojto, sudažymas bur- žujinės valstybės mašinos ir jos vietoj pastatymo grynai proletarinės perėnamosios valstybės. Kiek spēkos reikės to darbo atlikimui, tatau vi- sai nepriklausys nuo darbininkų klasės noro, bet vienintėliai ir išimtinai nuo valdančiosios klasės pasipriešinimo laipsnio. O kai del ateities, tai mes galime pasakyti tą patį, ką Engeldas pasakė apie ateities vyrų ir moterų lyties santikius: tasai klausimas išsi- riš sąvaime, kada užaugs nauja vyrų ir moterų karta, kuriai parazitiniai ir naudojami visuome- nės gaivalai bus visai nežinomi. Kada už- augs moterų ir vyrų karta, kuri skaitys esant pirmiausia savo užduočia atlikimą bet kokio vi- suomenėi naudingo darbo ir kuri žiūrės į nau- dojimąsi visa kuo, ką tiktai geriausio gyveni- mas gali teikti į džiaugamasi visais gamtos, mokslo ir meno vaisiais—kaip į negincijamą kiekvieno žmogaus teise. Tokie vyrai ir moter- ys žinos, kaip suderinti jų gyvenimą su savo principais. Mum, betgi, šiandien tenka rūpintis ūkiai tvėrimu pirmojo laipsnio komunistinio gy- venimo ant kapitalistinės valstybės griūdėsių ir tvėrti iš tokios medžiagos, kurią po ranka turime.

PASKUTINIAI METAI

1888 metais Engeldas parašė savo knyga apie Feuerbach'ą ("Feuerbach'as, arba "Social- istinės Filosofijos Šaknis"—Vert.), kurioj, sa- vo žinoma aiškia logika, jisai griauja vėlesnęj Hegeljo filosofija, kurios vyriausias eksponen- tas (perstatytojas, aiškintojas, proteguotojas. Vert.) tai buvo Feuerbach'as. Knygelės tęsinij Engeldas ryškia ir tamprta kalba aiškina mate- rialistinij istorijos supratimą, kurij juodu su Marksu buvo išplėtoję. Kadangi jau mes esame nagrinėję šį klausimą, tai čion nei neapsi- stesime platesniam kalbamoj veikaloo gildinimui.

Veik iki pat keliu pastarųjų savaičių prieš savo mirtį, Engeldas buvo pilnas energijos dar- bui. Tiktai prieš kelis mėnesius iki jo mirties, jisai dar vis darė plėnus savo naujiam darbom, ar perredagavimui tūlį Markso kurinių ir rašy- nių įžangų į juos. Paskutinis jo darbas tai bu- vo įžanga į Markso knygelę, "Klasij Kova Pran- zizijoj nuo 1848 iki 1850 Metų". Kalbamąją įžangą Engeldas parašė tiktai penkiais mėnesiais prieš savo mirtį, bet ji pasižymi visu savo au- riaus gyvumu, logika ir negalėtingu kriti- cizmu, kuo jisai visuomet taip puikiai valdė. Joje Engeldas talpina trumpą, bet aiškų Euro- pos istorijos tęsinį nuo 1850 iki 1895 metų.

Kaip Marksas, Engeldas nebuvo kasdien-koks viešas kalbėtojas. Jo paskutiniai vieši pasiro- dymai buvo tai 1893 metais: Zurich'o Kongre- se, Viennoj ir Berlyne.

1895 metų kovo mėnesij pasireiškė jo ger- klėj vėžys, o tų pačių metų rugpjūcio 6-tą dieną jisai mirė kalbamąja liga. Būdamas gyvu, jisai prašė jo kūną sudeginti, o pelenus išberti į jūres. Šitą paskutinį liūdną patarnavimą jo liekanom atliko tūli geriausi jo draugai, tarp kurių buvo ir Markso dukė Eleanora. Visi jie nuvažiavo į Engeldo mėgiamąjį pajūrio rezortą, Eastbourne'ą, pasisamdė laivelį ir išvažiavė ga- limai toliausiai—išbėrė jo pelenus į jūres. Jie tai atliko tų pačių metų rugpjūcio 27-tą dieną.

ANTROJO INTERNACIONALO BANKRŪTAS

Engeldas visą savo gyvenimą buvo nepatai- somas optimistas ir jisai visuomet matė revoliuciją arti esant. Šitai atspindi visuose jo lai- skuose, rašytuose Sorge'ui paskutiniuos j gyve- nimų metais. 1895 metais, jo mirties metais, jisai dideliu jausmingumu rašė apie progresą, padaryta socialistinių partijų visose šalyse ir apie jo viltis del Internacionalo.

Iš pat jo (Internacionalo) įkūrimo, Engeldas tikėjo labai didelių darbų iš Antrojo Inter- nacionalo. Ir ta viltis, kalbamuojū laikų, buvo ne be priežasties.

Tuo laikų niekas negalėjo numatyti, kad vi- si jo (Internacionalo) puikūs tarptautiniai sen- timentai ir frazės sugrius, kaip kortų stubelė nuo pirmo karinio trimto balso, paleisto iš ka- pitalistinių pasaulio viešpačių stovyklų. Antra- sai Internacionalas susmuko tiktai karui pasi- reiškus, nes jisai buvo atgyvenęs savo laiką. Ji- sai buvo pataręs įstaiga pasitenkinusių atstovų, apskritai imant, ramaus ir saugaus socialistinio judėjimo. Jisai atstovavo, didėle savo sąsata didžiuma, seklyčios (saliono) socializma, kuris jau buvo pasidaręs pusėtinai garbus (respect- able).

(Taša bus)

WORCESTER, MASS.

Gudrus Kunigas

Worcesterj lietuvių gyvena apie 10,000 ir yra pasidalinę į progresyvius ir parapijonus. Progresyviai turi puikų parką ir svetainę, o parapijonai turi 2 bažnyčias, klebonijas, moky- klą ir parkutį, bet viskas pik- klauso ne jiems, o airių vys- kūpui. Patarlė sako: "Dur- ną ir bažnyčioj muša." Taip ir yra. Neužtenka, kad kapi- talistai engia parapijonus, bet ir kunigai nesigali. Kunigai surenka pinigus, pastato baž- nyčias, klebonijas, mokyklas ir paskui užrašo kokiam ai- riui bei italui vyskūpui.

Progresyviai visgi gudresni. Jie pasistato svetaines, nusī- perka parkus ir kitokią nuosa- vybę ir patys kontroliuoja sa- vo turta. Vadinasi, progresy- viai palaiko lietuvių kultūrą, apšvietą ir sukurtą turtą pa- silaiko sau. Neatiduoda vel- tui mulkintojams. Kokia lie- tuviams gali būti garbė, jeigu jie pabudavoja bažnyčias, kle- bonijas, mokyklas, svetaines ir kitokią nuosavybę ir paskui dykai atiduoda airiui bei ita- lui?

Tas parodo nesubrendimą parapijonų, jeigu jie savo su- kurtą turtą atiduoda sveti- miems. Už tą visą turtą gau- na kreditą Italijos popiežius, o tie, kurie atiduoda visą turtą, gauna sausą špygą.

Worcesterj yra šv. Kazimie- ro ir Aušros Vartų parapijos ir abidvi nebologai gyuoja. Kunigai engia tamsius para- pijonus visais būdais.

Jie važinėja po Lietuvą ir kitus kraštus, kada nori. O vargšai parapijonai gyvena skurdžiai ir kiti nepajėgia bi- las užsimokėti krautuvėm, bet visgi kunigėliui aukas neša ir maitina su gspadine.

Šv. Kazimiero parapijos kunigas įtaisė visiems savo parapijonams bankines dėžu- tes ir įsakė kas dieną dėti į jas po 10 centų per visą ga- vėnią, o paskui nunešti klebo- nijon, kada bus pilnos. Jis įsakė, kad kiekvienas parapi- jonas atitrauktų nuo valgio po 10c į dieną ir dėtų dėžėn iki pripildys. Kurie nešpildys kunigo reikalavimą, po smer- ties pasiūš kėpyklon, kur vel- niai spings ant skaurados per amžius.

Mat, "suvargės" kunigėlis du kartu buvo Lietuvoje ir prašvilpė keletą tūkstančių dolerių, dabar nori atsigrebt. Įsakė parapijonams pasini- kauti ir rinkti pinigus, o jis valgys su gspadine vištiena ir "mišiauna" vyną gers. Kada tie vargšai parapijo- nai prasiblaivys? Nejaugi jie nesuprata, kad kunigai juos ant pajukos laiko? Juk ne- reikia didesnio pasityčiojimo.

Parapijonai uždirba \$20-25 į savaitę ir turi patys pragy- venti ir sėimynas auklėti, o kunigai uždyką turi kleboni- jas, tūkstančius kraunas, va- žinėja po kitas šalis ir liepia parapijonams atitraukti nuo skurdaus gyvenimo po dešim- tuką į dieną iki pripildys dė- žutes. O kur velykinės, krikštai, šliūbai, mirusių lai- dojimai ir kitokios kolektos?

Laisvi, progresyviai darbi- ninkai turėtų išaiškinti skriau- dziamams parapijonams tą viską.

Cia yra ir tokių tamsių pa- rapijonų, kurių vaikai išau- ginti virsta gatviniuos žulikius ir vagimis. Kada vaikus su- arėstuoja, nesistengia mokinti ir išaiškinti, kad skriaudą ki- tam daryti yra blogas darbas, bet neša kunigui ant mišių, kad pasimelstų, kad vaikai ne- vogtų.

Jau daug vertėiu nupirkty vaikui gera knyga bei darbi- ninkiską laikraštį užrašytų, kad apsiųstų. Prie žulikių- čių ir vagysčių daugiausia pri- veda tamsybė.

Šv. Kazimiero parapijonams kunigas pakėlė įžangą bažny- čion. Iki šiol buvo 10 centų, o dabar turi mokėti 15 centų. Daugiau bažnyčių, daugiau kunigų ir gspadinių ir dides- nes duokles turi mokėti.

RENGIA DIDŽIAUSIĄ EKSKURSIJĄ Į LIETUVĄ SENIAUSIAS LIETUVYS LAIVAKORČIŲ AGENTAS AMERIKOJE GEO. J. BARTASZIUS Didžiausiu ir Greičiausiu White Star Linijos Laivu MAJESTIC 2 dieną Birželio-June, 1928 IS NEW YORKO Į KLAIPEDĄ (MEMEL) IR KAUNĄ Į 9 DIENAS Keleivius iš New Yorko į Klaipėdą ir Kauną palydės plačiai Amerikos lietuviams žinomi palydovai: Zenon L. Straukas ir Juozas Mokolė Iš Klaipėdos į Kauną bus prirngti specialiai traukiniai. Prekės III, "Tourisine" Klesa \$112.00 \$186.00 Laivakorčių II (Cabin) Klesa \$152.50 \$205.00 Norėdami keliauti į Lietuvą laivu S. S. "MAJESTIC" ir turėti greitą ir smagią kelionę vasaros metu per didrąjį, privalote tuojaus užsisakyti sau vietas, tat gausite tinkamesnius kambarius, prie duojus laivo, kam- me nejausite jokio supimo laike kelionės. Visais kelionės reikalais— pasportų, vizų, leidimų grįžti atgal į Ameriką—tuojaus kreipkitės pas daug patyrusį seną laivakorčių agentą GEO. J. BARTASZIŲ, kuris yra tarnavęs laivų kompanijoms ir Lietuvos iševiams per 23 metus laiko ir pardavęs šimtus tūkstančių laivakorčių. Už savo teisingą ir mandagų patarnavimą šiandieną gauna šimtus tūkstančių padėkos laiškų iš įvairių pasaulio kraštų. Čionais, iš Amerikos kraštų, pulkai lietuvių glaudžiasi prie savųjų, kurie yra jau iš kalno persitikrinę, kad jų prašymai ir reikalavimai bus greitai išpildyti. Iš kitų miestų keleiviai bus New Yorke patikti stotyse ir palydėti į laivą. Nakvynės gaunamos ant vietos. Valgiai ir gėrimai pritaikyti tikrai lietuviški. Bus koncertai ir šokiai kasdieną ir bus judami pa- veikslai rodomi prašaliniui nuobodumo.

DR. A. L. CEASAR DAKTARAS IR CHIRURGAS Specialistas del visų ligų ir ope- racijų: Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės. Naujaisi Diagnozo ir Gylymo Būdai. 127 East 84th Street Tarp Park ir Lexington Avenues NEW YORK CITY

SVARBI ŽINIA-- Parduodu laivakortes į Lietuvą ant geriausių laivų, taipgi laivakortes iš Lietuvos, Lenkijos ir kitų šalių į Ameriką ir Kanadą. Padarau davier- nasis, įgaliojimus, pardavimo ir pir- kimo aktus ir kitokius raštus. Siun- čiu pinigų į Lietuvą, Lenkiją, Rusiją ir kitas šalis. Užlaikau krautuvę visokių reikalavimui dalykų. Pasarga: Tai kaip sunkus Lietuvos gyvenimas darbininkus stumia iš Lietuvos į kitas šalis išvažiuoti, tai dabar geriausia progą lietuviams va- žiuoti į Kanadą. Aš atitraukis Jūs- jų gimines ir pažįstamus, kaip vyrus, taip ir moteris at merginas į Kanadą. Mano patarnavimas yra są- žiningas, saugus ir greitais. Ypač meringoms, kaip ir visiems kitiems keleiviams Kanadoje parūpinu geras apsiotojimui vietas. Iš toli ar arti, visada kreipkitės šiuo adresu: JONAS SEKUS 177 Park St., Hartford, Conn.

J. VARNELIS 651 SENECA AVE. BROOKLYN, N. Y. Tel. Jefferson 10090

SUGEDE DANTYS—SUIRUS SVEIKATA Iegzaminuojam dykal Savo darbą garantuojam. Talsome ant įmokesčio. DRS. H. & J. ZASULY Chirurgical-Dentistai 257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (Kampus Havemeyer St.) Antras ofisas: 188 Flatbush Ave. (Kampus 5th Ave.)

VISIEMS PATINKA Nors politiskam ir ekonomiskam klausime lietuvių nuomonės nesūdi- ka, bet kaslink NAUJOJŲ CIGARŲ gerumo tai nėra partijų nė gūdi, bet visai sutinka, kad JŲ cigaru yra geriausi ir labiaus juos myli rūkyt ne tik lietuviai, bet ir sveimtadaiai, po vardu JONO—JOHN'S CIGARS po 10c arba PETRO—tai faktas. Draugas S. Reikškus, 214 Schuykill Ave., Shannondah, Pa., tūkstančiai par- straukia ir sek- mingai pardavi- nia. Rašo: Jūs labai patinka Ci- garai žmonėms J. T. Valtekėnas, 670 N. Main St., Brockton, Mass., jau penki metai, ir nuolatos į savo didelė krautuvę ga- bėna. Taip pat J. Balsevite, 61 She- riden St., Wilkes-Barre, Pa., o p. L. G. Natkevičius, 108 Meadow St. Waterbury, Conn., Notary Public, ra- šo taip: J. Naujoke, nuo agente nu- sipirkau Jūs cigaru ir jie kaip man, taip ir mano kostumieriams labai pa- tinko. Daugybė Brooklyne ir kituose miestuose taip dėkavoja už gerą iš- dirbimą cigarų. Todėl, malonus drau- gi, savo miestuose pas biznierių visur reikalaukite viršų paminėtais varduais cigarų: Restauracijose, Ute- kose, pas Barberius, Klubuose ir sto- ruose. Men visur prisimėniam ir ap- mokymt pašto laišas, visur Amerikoje Rūkysit ir džiaugsitės. Naujokų Cigarų Dirbėjai 267 DIVISION AVENUE Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ TAUTINĖ GYDUOLĖ, TAI — TREJOS DEVYNERIOS! Sudėta čia 27 Lietuvos gramtos šakny, šolis, žievis, žiedai, kurie žinomi savo GYDYMO galybe. Pirmoji Lietuvos pagelba ligoje, ar sunegalavime, visados buvo TREJOS DEVYNERIOS PETRO KUNDROTO SENIAUSIOJ LIETUVISKOJ APTIEKOJ gaunama tikros Trejos Devynerios, pagamintos iš grynų importuotų iš Lietuvos augalų. Kaina už dėžutę 75c Prisiunčiant paštą 80c Reikalaukite sąrašo PETRO KUNDROTO APTIEKOS naminij gy- duolių! Ten rasite, kas pagelbės jums bėdoje: Petras Kundrota APTIEKORIUS 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Kampas North 4th Street Tel.: Greenpoint 2017, 2360, 3514

DARBININKU SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KASKIAUCIUS
341 Walnut Street, Newark, N. J.

Čiaudulys

Gydytojai, patarkite ir man per "Laisvę." Aš labai čiaudžiu. Jau aš turiu tą čiaudulį daugiau, kaip tryliką metų. Seniau užleidau čiaudulį, o dabar tai labai dažnai: nėra tos savaitės, kad nečiaudėčiau. Tai, kai pradėdau čiaudėti, tai ir visą dieną čiaudau ir čiaudau. Iš nosies tūpa, kaip vanduo, bėgte bėga, ir iš akių ašaros pradeda eiti, ir taip ištranko galvą ir kaklo gyslas, kad net skaudėt pradeda. Taip, rodos, kad kokias kirmėles vis lenda ir lenda per nosis aukštyn, tai ir čiaudžiu ir čiaudžiu. Gal nėra įkirsinės ligos; jau man taip dažnė, kad aš nebekenčiu ir pati save. Seniau eidavau pas gydytoją. Sakė, kad aš turiu katarrą. Tai su tokiais špilkomis bėdavo nosis, tai tokie kaip pūliai bėgte bėgdavo. Tai per kokius du mėnesius gydytojas valė nosis ir su vaistais degino, bet nieko nepadėjo. Tai paskui liepė eiti ligininėn. Čia išegzaminavo bent keli gydytojai. Patarė išimti tonzilius, esą pradėję pūti. Tai ir išėmė. Tai paskui kokių tris mėnesius dar čiaudėjau, o potam tai buvo apstoję, rečiau bečiaudėdavau kokių metus laiko, o paskui ir vėl pradėjau dažniau čiaudėti. Ar čia man kraujas silpnas? Kad burną nusiprausiu ir pereisiu per kambary, o bus dūrys ar langas atviras ir vejas užpūs, tai tuoj ir čiaudėk.

Dabar buvau pas vieną gydytoją, tai buvo davęs tokių pilių gert, kada užėna. Tai tam kartui apstabdė, o paskui tai ir pripirato, jau nieko nebegelbi. Tai dabar žadėjo leisti po oda vaistų, tai kaip jums rodos, ar tai galėtų būti gerai. Ir da pirmiau buvau nuėjusi pas kitą gydytoją, tai sakė, kad esą gyslos ištinę nosyse. Jis davė aliejaus lašint ir pilių imti, bet nieko negelbėjo.

Ir da mano viduriai ne geriausiai dirba, dažnai turju ko imti, kad valytūsi. Esu vedusi ir turju du vaiku.

Atsakymas.—

Sunku tikrai nuspręsti, kas Jums tose nosyse galėtų būti. Iš Jūsų aprašymo galima tik numanyti, kad ten buvo ir gal da tebėra kokio pūliavimo. Gal tai nosy ar veido kaulo tuštumų pūliavimas, ar gal da giliau nosies viršuje, po smegenimis yra kaulų tuštumai apsikrėtę ("ethmoiditis"). Jums seniau gydytojas, nosyse bebadydamas, išleisdavo daug pilių. Veikiausia ten ty pūlių ir dabar tebėra.

Tas faktas, kad Jums buvo kiek lengviau, išėmus Jūsų apkrėstus tonzilius, duoda pamatą manyti, kad visas dalykas yra šioks ar toks apsikrėtimas. Gal pat pradžioje, Jums kada nusišaldžius ar kokias karštliges susirgus, emė tonzilai pūliuoti, o iš jų takų takais pūliai galėjo dasigauti kur į veido bei galvos kaulų tuštumus. Pūliai yra aštrūs ir įerzina nosy plėves ir nervus, tai iš to ir čiaudulys kyla, kaipo gamtos pastanga tai erzinaimai priežasčiai prašalinti. Vis viena, kaip žmogų tąso kosu-

GERIAU MIRTI

Gyvenimas sunkus jei kūną skausmai varsto. Užpuola rupeščiai ir auka nusimena. Gerkite daug vandens ir bandykite

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Garsus diuretikas skatintojas. Tautinis Gyduolis Olandijoje virė 200 metų: prieša inkstų, skilvio ir šlapimo būdų. Visose aptikose, trejopo didumo. Jieškote vardo GOLD MEDAL ant kiekvienos dėžutės ir neimkite kitokį

PATERSON, N. J.

Kovo 11 d. Tarptautinė Darbininkų Apsigyrimo 86 kp. ir LDS. 38 kp. buvo surengę prakalbas. Kalbėtojų buvo drg. Mažeika, kuris tik ką sugrįžęs iš Sovietų Rusijos ir Lietuvs. Ji s kalbėjo temoje "Ką aš mačiau ir patyriau Lietuvoje ir Sovietų Rusijoje." Kuomet pradėjo aiškinti tuos baisesius smetonino fašistinio kruvinujo teroro vaizdus, tai svetainėje pasidarė taip tyku, kad ir musė lekiant būtų galima girdėti. Daugeliui ir ašaros riedėjo per veidus. Paskiau skaitlinėmis lygino, kaip Lietuvoj viskas puola žemyn, visą Lietuvą baigia nualinti ir Lietuvos žmonės nustumti į didžiulį skurdą, net valstybinės išgerių daug mažiau, negu kad pirmiau. O nepakeldami skurdo ir kruvinos fašistinės priespaudos, Lietuvos žmonij būriai traukia iš Lietuvos į Braziliją, Afriką ir kitur. Toliau aiškino, kaip Sovietų Rusijoj gerina dirbančiųjų gyvenimą, įveda 7 val. darbo diena, kaip darbininkai turi apmokamas vakacijas, ir kuomet darbininkas suserga, tai gauna tą pačią algą, ką ir dirbdamas gavo. Arba kuomet duonpelnis numiršta ir jeigu jo šeimoje neliko kas galėtų duoti šeimynai pragyvenimą, tai toji šeimoja gauna tą pačią algą, ką gaudavo duonpelnis. Na, ir tuom pačiu sykiu paklausia susirinkusių, ar rasite nors vieną tokią pasaulyje šalį, kur valdžia rūpintųsi darbininkų reikalais. Jis sako, daug yra kapitalistų laikraščių, kurie paliūdią, kad Sovietų valdžia gerina darbininkų padėtį, o lietuviai, kaip "Sandara," "Keleivis" ir kiti niekina Sovietų Rusiją. Jie veltui nelojė, nes gal būt gauna gardžių "senvičių" ir caristinių kontrevoliucionierių. Petraukoj buvo renkama aukso padengimui lėšų; surinko \$10.96.

Antru atvėju kalbėjo apie 8 d. kovo, kaip viso pasaulio darbininkų moterų šventę ir Tarptautinės Darbininkų Apsigyrimo organizacijos tikslus. Po prakalbų gauta keli nauji nariai prie apsigyrimo kuopos.

Buvo pardavinėjama literatūra; rodos, kad parduota nemažai, bet jau čia priklauso garbė ne mums, patersoniečiams, bet Mažeikiukui. Žmonių susirinko prakalbos paklausyti pusėtinai daug ir kalbėtojas visiems patiko, prakalbos pavyko gerai.

Bet štai kas yra pastebėtina. I-mas Rajonas pranešė, kad LDS. 38 kp. surengtų prakalbas. Narės svetainėje pamėmė ir pranešė, kad ant tos dienos prisistų kalbėtoją. Tuoj gauna "prisakymą", kad susidėtų prakalbas rengti bendrai su T. D. Apsigyrimo kuopa. Čia ir vėl paklauso, prisideda, ir prakalbas garsinam, kad kalbės ir moteris. Bet prakalbose nepasirodė. Tai jau antru kartu tokį sposą iškerta. Agitacijos savaitėje ir dabar. Ir patersoniečės prieš publiką pasielkia melagės ir ant toliaus mes nenorime tokio publikos suvyliu.

M. Pu-tė.

A. P. L. A. REIKALAI

Coal Center, Pa.

Gerbiama APLA. Centro Valdyba! Man labai stebėtina, kodėl Centro valdyba taip blogai elgiasi su streiklaužiais.

Man duodasi, kad konstitucijoj yra, katras narys susekta einant streiklaužiai, turi būti išbrauktas iš APLA. draugijos be jokių pasiteisinimų. O čia pasirodo, kad Centro valdyba duoda didesnę progą platintis streiklaužiams.

29 kuopa Coal Center, Penna, išbraukė vieną narį iš savo kuopos, kaip streiklaužį, ir tokiu būdu daugumas mūsų kuopos narių susilaukė nuo streiklaužavimo, nes mes pareikšėme susirinkime, kad tokie nariai, kurie eina streiklaužiai, turi būti išbraukti laukan iš APLA. draugijos, turta streiklaužiai tarpe savęs nes tą rodo APLA. taisyklės.

O kaip Centro valdyba elgiasi su 13 kuopa Vestaburg, Pa., primdama mokesčius nuo streiklaužių ir užlaikydama kuopoj valdybą, kuri susideda vien tik iš streiklaužių.

Ir taip pat išsijuokia iš streikuojančių mainierių, koliodami, išvadina mainierius bomais, tinginiais, kurie kovoją už geresnį duonos kšnį ir geresnę ateitį.

Man duodasi, kad draugas Gataveckas, Centro raštininkas, jau buvo porą sykių apklankyti 13 kuopa ir žino dalyką labai gerai, tai aš negaliu suprasti, delko taip priešingai elgiasi. Netik toj kuopoj leidžia kilt suirutei, bet ir kitose kuopose traukia narius prie streiklaužavimo per tai, kad nebraukia streiklaužių lauk iš APLA. organizacijos.

5 d. kovo pribuvo pas nus j Coal Center, Pa., iš 13 kuopos Vestaburg, Pa., trys nariai ir labai nusikundė, kad Centro valdyba nenori jokios tvarkos daryti 13 kuopoj. Dabartinė kuopos valdyba nesitraukia nuo savo urėdo, o streikuojančių likusi dalis negali užlaikyti knygas pertai, kad nemokanti rašyti, ir tokiu būdu priversti prieš savo neprietelius galvas lenkti ir mokėti jiems savo mėnesines duokles. Turėjo atsivežę laiška, kurį aplaikė nuo draugo Gatavecko, Centro raštininko, davė man tą laiška skaityti, kuriame skamba sekanciai: prirašykite daugiau naujų narių, reiskia, kurie moka rašyti, tai kada bus jūsų didžiulė, tai pasimsite kuopą į savo rankas. Labai geras patarimas. Tokiu būdu tie nariai nesulauks to laiko, kad paimti kuopą valdyti į savo rankas, tai aš užtikrinu. Ar draugas Gataveckas daug galėtų prirašyti prie tokios kuopos naujų narių, kurioj kuopoj kyla tokie ergallai?

Aš manau, kad ne. O čia dar reikia pasirinkti, kuris mokėtų rašyti, o tokių suvis mūsų aplinkėj mažai randasi, tai aš patarčiau, kad Centro valdyba kreiptų daugiau atydos sutvarkymui 13 kuopos remdamosi APLA. konstitucija. Turi braukti streiklaužius lauk iš mūsų organizacijos nevilkindama laiko, nes jei trauks toliau, tai 13 kuopos turta streiklaužiai tarp savęs

pasidalins, tada neteks nei streikuojantiems nariams, nei Centrai.

29 kuopos valdyba: Pirmininkas A. Kubilakis. Fin. Rašt. John Carvallis.

"RAUDONAS ARTOJAS"

Minske nuo pirmo gegužės, 1927 m., pradėjo eiti lietuvių kalba laikraštis

CKKPB Organas

"R. ARTOJAS" teiks plačią informaciją iš Sovietų Sąjungos gyvenimo, nušvies tarptautinę padėtį ir plačiai rašys apie tai, kas dedasi baltojoje Lietuvoje. Tik "R. ARTOJOLJE" rasit žinias iš Sovietų Sąjungos lietuvių kolonijų gyvenimo.

Kas nori smulkiai žinot apie Sovietų Sąjungos gyvenimą, la! išisrašo

"Raudonajį Artoją"

Amerikoj "R. Artojas" kainuoja tik \$1.25 metams. Išisrašant po keletą egz., nuolaida. "R. Artojas" eina kas dvi savaitės.

U.S.S.R., MINSK
Sovetskaja, CKKPB. (b)

Karštas nepaprastai užsiperamurovoti tiesiai iš Rusijos, tie galia užsiperamurovoti per "Laisvę", 44 Ten Eck Street, Brooklyn, N. Y. Kaina \$1.25, persiuntimas valtel.

ANGELL BIELIAUSKAS PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Kas su Angell Bieliauskis biznį darysit, tai niekadus nesigraudinsit. Aš parengiu su naujausios mados parengimais, duodu viską kas tik reikalinga del šermentų. Per mano gali pasilaidot tik už \$160.00 pilnos šermentys.

Laisniuotas Graborius
Ateikite ir persitiktinkite, tai tada pamatysite ir kitims pasakysite. Manau, kad būsite užgandinti.

ANGELL BIELIAUSKAS
61-52 Grand Avenue
MASPETH, N. Y.

YALE RESTAURANTAS

Gaminame įvairius angliškų ir lietuviškų valgius ne tik iš mėsos, bet ir iš daržovių.

Taipgi turime pranešti, kad dabar gaminame tikrus čiaulinius žepus. Duonėlis žemųjų skandinavių, kad restoranuose rodomas kitiolito tūkumo maisto aparat mėsos. Mes užtikriname, kad pas mus išsitrinkite pagal savo skonį maistingus valgius ir be mėsos. Kviečiame atėiti ir persitiktinti.

VELICKA IR JANUŠKA SAVININKAI
YALE RESTAURANT
540 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Stag 9655

LIETUVIŲ ŽINIAI

Pirmas Jūsų Tautietis Lietuvis LAIKAU TIKRĄ AUTOMOBILIŲ MASINSAPĖ

Aš ne kontraktoria, bet viską padarau savo paties šapoje: Išgrėžiu cilindrius, padarau naujus pistonus, išlyginu—nugreininu krenk šeft, velvus ir padarau naujus. Sutaissau viską, kas tik reikalinga prie inžino: elektrika, karbereiteri, tremšišėnė, ištaissau užpakalines (rear end) ašis ir suvirinu, jei kas nulūžta arba susidaužo. Padarau viską ant vietos, greit ir už prieinamą kainą.

Darbas Pilnai Gvarantuojamas

Nes užlaikau gerus mechanikus, kurie gerai žino savo amatą ir darbą padaro tinkamai.

Visais reikalais kreipkitės:

BUSHWICK AUTO MACHINE SHOP
FRANK AUGUST, Savininkas
40 Kossuth Pl., Brooklyn, N. Y.
Telephone Jefferson 9350
Tarp Broadway ir Bushwick Ave.

LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

Pavalgius šia malonu būti, pasitiekusiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę, persitiktinsit.—Pabandykite!

Lorimer Restaurant
PETRAS MARCIUKAS Savininkas
417 Lorimer St. ("Laisvės" Name) Brooklyn, N. Y.

NAUJAUSIOS MADOS
RUSIŠKA PIRTIS TURKIŠKA

EXTRA! Laikė bedarbės pirties kaina nupiginta iki **50 Centų**

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirbta Rusiška-Turkiška Pirtis dabar atidare naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagėrimais

ČIA ITAISYTA DIDELIS PLAUKIMŲ PRŪDAS SU SVIETIŲ ŠULINIŲ VANDENIU IR MAZENIS PRŪDAS SU DRUSKINIŲ VANDENIU

PIRTIS ATDARA DIENA IR NAKTĮ	Panedelis nuo 12-00 valandos diena per visą naktį. Utarninkais nuo 12 val. diena iki 12 val. nakties	MOTERŲ DIENOS: Panedelis ir Utarninkais
------------------------------	--	---

Trys geriniai kambariai delei išpūrimo: Rusiškas, Turkiška ir garo vonelios kambariai. Didelis, oringas vonėjimui kambaris; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell Street, Tarp Cook ir Debevoise Sts. TIES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telefona Polaski 1090

JUOZAS KAVALIAUSKAS
LIETUVIS GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūžtoms valandėje prašau šauktis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Bell _____ Oregon 5130
Keystone _____ Main 9669

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas.—šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvato, bet ir į grabą paguodo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

URBAN'S COLD POWDERS
(Miltelius nuo šalčio)

Jokių šalčių nebijo. Už 25 centus už baką apsiginkluok nuo savo amžino priešio!

URBO LAX TABS
(25 centai už skrynute)

yra tai karuoė prieš kiti aužina žmogaus priešą,—vidurių užkietėjimą,—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. Lietuviškų, Bulgariškų, Honeopatiškų ir kt. vaistų tegalima gaut pas

F. URBONAS
151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telephone, Greenpoint 1411

Sigslami pinigūs su savo adresu, užrašykite:

FRANK A. URBAN'S PHARMACY
151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.

ORDER BLANK:

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu Jums VIENA DOLERĮ, už karį malonėsit manį priėjūti URBAN'S COLD POWDERS ir URBO LAX, su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas _____
No. _____ St. ir Ave. _____
Miestas _____ State _____

CHRONIŠKOS LIGOS VYRŲ ir MOTERŲ

Dr. Zins vartoja naujausius ir pasekmiausias, ypatingus ir specialius būdus gydymui šių ligų: Kraujo užsinuodijimo, Aštrių chroniškų ir savotiškų ligų, nuo Visuotinio chroniško silpnumo ir Skūros ligų, Egzymos, Skūros spuogavimų bei išsiveržimų, nuo Chroniško slogy ir skaudulio, Glandų padidėjimo, Reumatizmo, Krūtinės ir kvėpuojamos gerklės ir plaučių dūgų, nuo Skilvio, Zarnų, Inkstų, Pūlės, šlapimiosis ligų, taipgi ir įvairių kitų negyvumų bei ligų, kaip paprastų, taip ir chroniškų, ir sėdynės ligų.

Mano Kaina Visada Yra Prieinama. Jm nieko nekautuos pasitairaut pas Dr. Zins, apie pastikimą gydymą, tinkamas ir greitais pasėkmes. Aš galiu jums pagelbēt. Specialiai kraujo ištrynimui, šlapimo analizis, kraujo spaudimo ištrymimas ir X-spinduliai. 606 šūrskimai ir Ciapai.

Patarimai ir išegzaminavimas uždykta; ir viskas užlaikoma slaptybėje.

DR. ZINS Specialistas
25 metų patyrimo
110 E. 16th St., New York
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.

Šiokiamis dienomis nuo 9 val. iš ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 val. iš ryto iki 4 val. po pietų.

VIETOS ŽINIOS

DIDELĖS MOSŲ PRAKALBOS APIE MAINIERIUS

Kovo 23 d., penktąjį, Brooklyn'e bus didžiausias mainierių prakalbos, Grand Miller's Assembly svetainėje; ir dainuos Aido Choras.

Kalbės mainierių-kovotojas Campbell, kuris čia atvažiuo iš kasyklų sritys, tiesiog iš sukuro įkaltusios, verdančios kovos tarp skurdiškių kapitalistų ir didvyriškai kovojančių mainierių, kurie jau 11 mėnesių, kaip streikuojantys, badaujantys, kenčia, bet nepasiduoda.

Dr. B. Krasauskas bus lietuvių kalbėtojas tą vakarą. Brooklyn'e jis dar nei sykio nebuvo pasirodęs su pilna prakalba, jeigu neskaityt šen bei ten jo pasakytų mitinguose keleto žodžių.

Todėl dr. Krasauską reikia įaktyti nauju kalbėtoju Brooklynui; ir, be abejojimo, daugelis norės išsiusti jo prakalbą. Baltimore'je, W a t e r b u r y j e, Amsterdam'e ir kitur dr. Krasauskas taip gerai pasirodė su savo prakalbomis, kad tų vietų lietuviams norėtų jį vėl ir vėl girdėti.

Mainierių reikalais tą vakarą taipgi kalbės dr. J. St. Poyntz, žymiausias New Yorko revoliucinė mergina-veikėja, buvusi Columbijos Universiteto profesorė.

Išsirašykite tas prakalbas iš savo užrašų knygelė bei kalendorių ir būtinai jose dalyvaukite. Pamatysite ir išgarsite, kaip jūsų pačių likimas, kaip darbininkų, labai daug priklauso nuo mainierių kovos.

BAIGĖ BAUSMĘ UZ LAPELIŲ DALINIMĄ

Po 20 dienų atsedėję kalėjime už skleidimą lapelių prieš teismiškus indžionkšnus, išėjo laisvėn keturi draugai: Em. Makvata, Th. Thorsen, Neils Knith ir Eric Helthosen. Minimuose lapeliuose buvo smerkiama teismų išduodami indžionkšnai, kuriais uždraudžiama darbininkams streikuoti bei piktiuoti.

Knith pasakoja, kad kalėjime Welfare Islande, kur jie sėdėjo, viename kambaryje buvo suvaryta 100 asmenų, daugumoj kriminalistų ir galutinai kūniškai ir protiškaip nuopuolių žmonių. Valgis buvo labai prastas, o kalėjimo tvarka aštriai-žandariška.

MAJORO WALKERIO "POLISIAI" IR VAKACIJOS

New Yorko majoras Walkeris, žinomas viešbutinis lėbauotojas, vos tik sugrįžęs iš savo vakacijų iš New Orleans, vėl išvažiuoja, jis sako, "tikroms vakacijoms," į Florida; turis gauti "tikro poilsio," nors nieks negalėtų pasakyti, ką būtų dirbdamas jis nusivargino. Kaip žinoma, majoras Walkeris beveik niekad neatėina į savo ofisą City Hall'e iki po pietų.

Vienintelis majoro darbas šiuo laiku—tai buvo darymas šakar-makar su subvii kompanijomis prieš jų darbininkų uniją ir prieš grėšiusį streiką. Tam pavojui praėjus, majoras, kuris ima labai riebią algą iš miesto, dabar vėl išdūmė į Florida, tą amžinos vasaros valstiją.

BOMBŲ SUOKALBIS PRIEŠ SUBVIJŲ KOMPANIJĄ?

Kažiu kas patefonavo Interborough subvii kompanijai, būk Amalgamated Elekteros Darbininkų Unija padarinti suokalbį bombomis sprogdinti požeminius gelžkelius bei jų stotis. Kompanija pranešė miesto valdybai, ir tuojaus tapo pasiūta ekstra policijos neva apsaugot subvii ir eleveiterių stotis New York'e ir Brooklyn'e.

Matomai, tą prasimanymą apie gresiančias bombas paskleidė patys kompanijos agentai; tuom jie nori patefinti savo žingsnius prieš uniją ir sukelti gyventojų ūpą prieš unijos šalininkus.

PAŠTAS UZDRAUSIAS LAPELIUS APIE NIKARAGUĄ

Pašto vyriausybė ruošiasi galutinai uždraust pastu siuntinėti bile kokius lapelius, protestuojančius prieš Amerikos įsiveržimą į Nikaragū.

Šiandien vakare bus mitingas su prakalbomis Nikaraguos klausimu. Jis įvyks Irving Plaza svetainėje, 15th St. ir Irving Place, New York'e. Pradžią 8-tą val. vakare. Yra rengiamas Visa-Amerikinės Priesimperalistinės Lygos. Kalbės profesorius Scott Nearingas, paskutiniu laiku sugrįžęs po ilgam lankymuisi Sovietų Rusijoj ir Chinijoj. Taipgi sakys prakalbą Priesimperalistinės Lygos sekretorius Manuel Gomez ir kiti kalbėtojai.

ISVADAVO JAUNIKŲ NUO KALEJIMO IR UZMOKEJO JO PABAUDA

Wm. Sparola, 21 metų amžiaus, sumušė savo motiną, kuri priešinosi jo susižadavimui su Lucia Corsiute. Newarko teisėjas paskyrė jam 30 dienų kalėjimo. Bet kuomet jo mergina teisme paaiškino, jog rytoj jiedu susitarė apsisvest, tai teisėjas pakeitė kalėjimą \$50 pabaudos. Pats Sparola pinigų neturėjo. Pabauda už jį užmokėjo jo mergina; ir abu išėjo laimingi iš teismabūčio.

BALTINS ŠMUGELNINKUS SU PAGELBA INŽINIERIŲ

New Yorko Miesto Taryba atsisakė paskirti \$100,000 delei apgyvimo "garbės" Connolly'o, Queens Borough prezidento, kurį laikraščiai ir atskiri asmenys kaltino, kaip šmugelinka miesto turto. Buvo ir dar tebėra įtariama, kad tai su Connolly'o žinia kontraktoriai nusuko miestui \$29,000,000, bedėdami rymas (surpaipes) Queens paviete. Taciaus Miesto Taryba suteikė jam teisę miesto lėšomis pasisamdyti keletą "gerų" inžinierių, kurie ištirtų ir apskaitliuotų, ar ištikro buvo daromos minėtos vagystės. Kontraktorių sėbras Connolly, žinoma, pasisamdys tokius inžinierius, su kurių pagelba jis pats galėtų nusibalinti ir šmugeliskus kontraktorius nubalinti.

SUGAUTAS VAGYSTĖJE FAJERMANAS SU MERGINA

Miesto ugniagesis J. McMahon, Gertruda Tiptonaitė, veidų dalinimo specialistė, veidų dar vienas vyras susitarė išplėšė 66,500 auksų, deimantų ir brangių drabužių iš milijonieriaus R. I. Robinsono kambarių po num. 114 East 40th St., New York'e; liko areštuoti ir kiekvienas pastatytas po \$5,000 kaucijos.

NUSISOVĖ IR VANDENINĖ KROTO TURČIUS

Nusisovė turtingas nejudamojo turto ir apdraudos vertelga Ed.M. Cromwell, ant pat krašto Pelham įlankos, taip kad jo kūnas įkrito į vandens. Cromwell, matomai, turėjo tokį planą: jeigu nepavyks mirtinai persisaut, tai prigirt.

PUSIAU BE KELINIŲ VIJOSI PLEŠIKUS ANT BROADWAY

Du plėšikai numovė kelines Young's skrybėlių krautuvės tarnautojui po num. 849 Broadway, New York'e; išplėšė \$60 ir leidosi bėgt. Tarnautojas, užsimovęs tik vieną kelinių kišką, puolėsi plėšikus vyti ir šaukti talkon policiją. Vienas plėšikas, pasivadinęs Čaliu Hendersonu, tapo sugautas; kitas paspruko. Tą pačią dieną plėšikai numovė kelines, išplėšė \$98 iš Young's skrybėlių krautuvės vedėjo Brooklyn'e, po num. 952 Flatbush Ave. Nutraukę jam kelines, plėšikai užrakino jį sklepe.

BANDĖ IŠZAGT MERGAITĖ AUTOMOBILYJE

Du nežinomi piktadariai Newark'e, N. J., įsitempė į savo didelį automobilį Therese Kelly'ute, pasigriebdami ją nuo gatvės; norėjo ją išzagt; bet kad mergaitė nesidavė ir emė klykti, tai jiedu ją sumušė ir laukan išmetė iš sparičiai bėgančio automobilio, tuomi ją dar sužeidami. Policija ieško tų niekšų.

KUMSTININKAS REIKALAUJA \$100,000 IS TELEFONU KOMPANIJOS UZ NETEISINGĄ ARESTĄ

Frankie Genaró, lengviausio svorio kumstintinkų čempionas, apskundė teismui New Yorko telefonų kompaniją, kad jį neteisingai buvo į areštavus. Reikalautja \$100,000 atlyginimo už jo išlaikymą keletą valandų po aresto. Kompanija kaltino, būk Genaró buvo iškraptęs tris penktukus iš telefono dėžutės New York'e. Neįpūdžius tos vagystės, Genaró buvo išteisintas.

SPORTAS

SMARKIOS RISTYNĖS ŠI VAKARĄ MADISON SQUARE GARDENE

Šį panedėlio vakarą įvyksta didelės ristyinės Madison Sq. Gardene, New York'e. Risis iki pergalės vokiety H. Steinke su italu Gardiniu. Vadinamas "Nebraskos tigras" John Pesek grunasis su bulgari Dan Koloffu. Pesek savo laikui buvo paguldęs garsųj Joe Stecherį. Smarkiausias ir gražiausias graikų ristikas Jim Londono imsis su Ray Steele, kuris yra Californijos Kolegijos studentų ristikų čempionas.

Įžanga į ristyines nuo \$1 iki \$5. Šias ristyines bendrai rengia Jack Cūrly su kumstintinkų promoterių Tex Rickardu. Tex Rickardas nori Madison Sq. Gardeną padaryt populiarę vietą ne tik kumstynėms, bet ir ristyinėms.

APIE MEKLERYSTES KUMSTYNESE

Eina žmonėse kalbos, kad Šarkis galėjęs išanksto susitart pasidoti Riskui. Ar taip buvo ar ne, aš nesimėčiau tvirtinti. Bet niekam abelnai nėra paslaptis, kad kapitalizuotose, bizniskose kumstynėse aina nuolatinės meklerystės, visokie čigoniški gešeftai. Net amerikoniškoji publika pradeda mažu-pamažu atšalt nuo to sporto, matydama jame vis daugiau humbugų ir feikeryčių.

SKAITYKITE ARGENTINOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTĮ

"RYTOJŲ"

AR JOS ŽINOTE, kad Argentinoje kuriai "Trečio Lietuva" į kuria bėga Lietuvos žmonės tūkstantais? AR JOS ŽINOTE, kad Argentino- lietuviai darbininkai, įdant pa lengvinti savo padėtį ir supažindinti plataus pasaulio lietu- vius su vietiniu gyvenimu, dar- bininkišku judėjimu, uždarbiais, etc., leidžia savo laikraštį "RYTOJŲ".

AR JOS ŽINOTE, kad "Rytojus" yra pilnas žingėdžių raštų — šinių ir straipsnių—apie Argentin- os lietuvių gyvenimą.

JEI TO NEŽINOTE, tai greit už- sirašykite savaraktį "RYTO- JŲ". Tuomet sužinosite viską. "RYTOJUS" plačiai rašo apie darbus, darbininkų judėjimą, lietuvių būklę, jų organizacijas ir t. t. "Rytojui" rasite šinių ir viso pasaulio. Kiekvienas Jungtinių Valstijų lietuvių darbininkas turi įsigyti šį laikraštį ir sužinoti, kas darosi "Trečiojo Lietuvoje".

Kaina /metams \$3.00; pusel me- tu \$1.50. Prenumeratas siųskite sekan- du adresu:

"Rytojas" Puentecito 2333, dep. 2, BUENOS AIRES, Republic Argentina

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

EAST NEW YORKO IR APIELIN- KĖS LIETUVIAMS

Utarninke, 20 d. kovo, svetainėje 1092 Sutter ir kamps Atkins Ave., įvyks svarbios prelekcijos ir prakal- bos. Pradžią 8-tą val. vakare. Pla- čiai žinomas daktaras Paulonis duos prelekciją sveikatos klausimu. O juk mes žinome, kad svarbiausias žmogaus turas, tai sveikata. Todėl nei vienas neprivalo praleisti šia prelekcija. Po prelekcijos draugė Mažeikienė kalbės. Ji neseniai sugrįžus iš Lietuvos, buvus Sovietų Rusijoj ir čia papasakos savo išpū- džius. Jos pasakojimai irgi bus plom- būs, todėl nepraleiskite progos, atei- kite ir pasiklausykite. Kviečia Rengėjos. (66-8)

PRANEŠIMAI IS KITUR

PHILADELPHIA, PA. Tarptautinio Darbininkų Apsigyvi- mo 9-tos kuopos mėnesinis susirink- imas įvyks panedėlyje, 19 d. kovo, 8 val. vakare, 322 N. 9th St. Drau- gai ir draugės, visi ateikite, nes yra daug reikalų aptarti. C. Shamon. (66-67)

ISRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA šviesus, įreng- tas kambarys del vieno vyro. Klauskite savininkės ant pirmo lubų 6 Scholes St., kamp. Union Ave., Brooklyn, N. Y. (65-67)

PASIRANDAVOJA Farma, 59 akru žemės, 14 kambarių stuba, labai ge- ros išlygos, ant 3 ar 4 metų lysas. Savininkas važiuoja į Europa. Bū- davo hotelis.—S. Jackoff, 325 E. 56th St., N. Y. C., Room 5. (62-67)

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS PARTNERIS prie grosernės, buėrnės ir žuvų biznio (fish market). Viskas įtaisyta su- lyg naujausias mados ir patogumo; biznis eina gerai, randa pigi. Part- neriu oriumsiu kad ir nepatyrus šia- me biznyj, bile tik bus teisingas žmogus.—Alex. Zvirzdin, 3525-3rd Ave., Bronx, N. Y. (pačiame New Yorko mieste). (64-75)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU apsidėvimui merginos arba našlės, ne senesnės 35 metų amžiaus. Mielindos gražų šelmųtik- kę gyvenimą, malonkai atsiskaiti, kad ir su vienu kūdikiu. Aš esu našlys, 33 metų, linksmaus būdo, turu gera nuosavybę. Atsiskauda- mos laisvū, malonkai prisijusti ir savo paveiklį. Daugiau žinių su- teikis laisvū. Galit atsiskauti ir per telefona nuo 6 iki 7 val. vaka- rės, subatomis po piet ir nedėliomis iki 12 val. diena.—A. Lukshis, 77 E. Baldwin St., Bloomfield, N. J. Tel. Bloomfield 1670R. (67-72)

PAJIEŠKAU Karolio Burės, Girdė- jau, kad gyvena apie Providence, RI. Turu svarbių reikala, meldžiu atsiskauti arba kas žinote, malonė- kite pranešti.—Caston Vaines, 3418 Edgemont St., Philadelphia, Pa. (65-67)

PARDAVIMAI

MEDUS! MEDUS!

Gerbiamieji ir gerbiamosios! Tu- riu už garbę pranešti, kad mes turime tikriausio tyro medaus. Kam jums valgyti koki melasą arba zi- rūpą, kad veik už tą pačią kainą galima gauti tyro, skanaus medaus. Mes turime nuo ūkių geriausio me- daus. Daugybė žmonių valgo ir džiaugiasi. Džiaugsitės ir jūs, kaip pabandykite. Kas nori tyro melaus už žemą kainą, nepaisant kur jūs gyvenate, tai kreipkitės pas mus. Mes siun- čiami į visas dalis Amerikos, paštu arba ekspresu. Brooklyn'e ir apelin- kėj pristatome į namus. P. LILEIKIS, 31 Grove St., Brooklyn, N. Y. Tel. Foxcroft 5819

ANT PARDAVIMO vienai šeimynai nauji namai, 6 kambariai, maudy- nės, garadžius, kaina \$5,950. Įmokėt \$100.00, likusieji po \$25.00 į mėne- sį. Richmond Hill, 2 šeimynų, kaimpinis namas su 12 kambariu, labai pri- einama kaina.

6 familijų po 4 kambarius, maudy- nės, elektra—\$10,500. Ridgewood, 6 šeimynų po 5 kamba- rius, maudynės ir elektra, lotas 28x100, kaina \$13,000.00.

8 šeimynų, maudynės, elektra, lotas 28x100, kaina \$15,000.00. B. A. ZINIS 125 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telephone: Jamaica 7393 (67-69)

PARSDUODA RESTORANAS geroj vietoj, randa pigi, tik \$66.00 į mė- nesį, dar 4 metams listas, 15 stalų, viskas gražiai įtaisyta. Prie laivų stoties, daroma geras biznis. Atsi- šaukit po No. 495 West St., arti 12th St., New York, N.Y. Tel. Chelsea 9099. (60-67)

PARSDUODA restoranas, geroj vie- toj, galima daryti gera biznį. Gera progą pigiai pirkti. Atsiskauti po No. 724-3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. (66-68)

JUBILEJINIS

IŠPARDAVIMAS

Fornišių Pigiausia Kaina Pas

MACYS BROS. FURNITURE CO.

IS PRIEZASTIES PERSISKYRIMO SU PARTNERIU

Atsiskauki į savo senus prietelius ir kostu- merius ir būsiančius kostumerius, kad PARDUODU TREČDALIU PIGIAU negu kur kitur

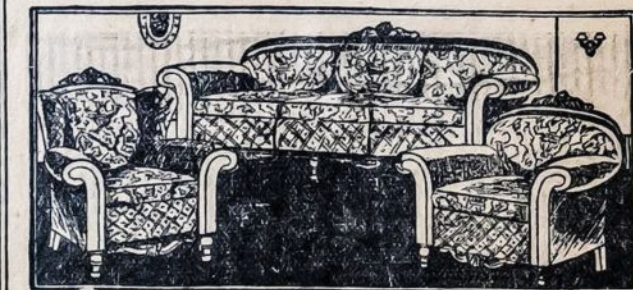
Cia telpa pora paveikslų iš šimto

Taipgi bus parduodama arī lengviausių išmokesčių

TIK DABAR PRISTATĖ IS DIRBTUVĖS NAUJAUSIOS MADOS FURNISIUS

Bus parduodama PIGIAUSIA KAINA viskas, kas tik reikalinga namuose

Living Room Suite, Bed Room Suite, Dining Room Suite, Kitchen Suite, Pečiai, Ice Box, Karpetai ir t.t.

Ši įstaiga garantuoja už kiekvieną daiktą pristato į visus priemiesčius, kad ir toliausia

Valandos nuo 8 ryto iki 8 vakare.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198—200 GRAND STREET tarpe Bedford ir Driggs Avenues Brooklyn, N. Y.

Telephone: Greenpoint 2372

Tel. Stagg 9105

Dr. A. PETRIKA

LIETUVIS DENTISTAS X - Spindulų Diagnosta

221 South 4th Street (Priešais "Bridge Plaza") Brooklyn, N. Y.

VALANDOS: 10-12 prieš piet; 2-8 po piet. Ketvergius ir subatomis iki 6 valandai. Penktadieniais ir sekmedieniais tik sutylg sutarties.

Tel. Juniper 7646

RAP. KRUCH'AS

FOTOGRAFAS

65-23 Grand Avenue (Buvusi 98 Grand St.) MASPETH, L. I.

FRANK'S BARBER SHOP

131 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

Šiuomi pranešame visiems savo pažįstamiems, kad aš atidariau barberą naujoj vietoj. (Seniau buvo 416 Lorimer St.). Vieta švart; visuomet trya barberiai. Visi pirmos klasės. Čia dirba visiems pažįstamas POVLAS BALTRĖNAS. Kviečiam senus ir naujus kostumerius ateiti pas mus.

FRANK VALAITIS 131 Grand Street, Brooklyn, N.Y.

Tel. Triangle 1450

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS

Nufotografuos ir numaliovos visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. At- naujina senus ir krajavais ir su- daro su amerikoniškais.

Darbu atlieku gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

NAUJIENA!

Jei norite skaniai pavalgyt Amerikoniškę ar Europiškę Styliaus valgių už žemą mokestį—eikite į—

Osvaldo Kyburio LUNCH ROOMA 3139 FULTON STREET (Kampas Norwood Avenue) Brooklyn, N. Y. Telefonas Applegate 9852

Phone: Jefferson 10396

A. J. MEYER

Lietuvis Aptiekorius

Kalba Lietuviškai ir Rusiškai 338 Knickerbocker Ave. (Kampas DeKalb Avenue) BROOKLYN, N. Y. GASTRETONE

valstas (liekarsta) nuo vidurių nemalimo arba nevirškinimo ir nuo visų vidurių ir kepenų (laknų) nesveikimų. Padarytas grynai iš augalų. 50 Centų už Bonką

J. LEVANDUSKAS

Graborius

107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Telephone: Stagg 0783